

**URVAL AV OPERATÖRER FÖR SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNS-
TER I SYFTE ATT TILLHANDAHÅLLA TELEFONITJÄNSTER**

Dnr 1776/9510/2010

1. URVALSFÖRFARANDETS ANHÄNGIGGÖRANDE OCH BEHANDLINGEN AV ÄRENDET PÅ KOMMUNIKATIONSVERKET

1.1 Anhängiggörande av ärendet

Avsikten med bestämmelserna i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) om samhällsomfattande tjänster är att säkerställa att grundläggande telefoni- och internetförbindelsetjänster tillhandahålls på skäliga villkor för alla användare. Kommunikationsverket ska genom beslut utse ett eller flera teleföretag till operatörer som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Kommunikationsverket ska ändra sitt urvalsbeslut, om det sker betydande förändringar i de omständigheter som ligger till grund för beslutet.

Kommunikationsverket har genom sina beslut om samhällsomfattande tjänster av 15.1.2008, 28.1.2008 och 8.4.2009¹ utsett tio teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla telefonitjänster. Dessutom har Kommunikationsverket genom sina beslut av 23.12.2009 och 5.1.2010² utsett 26 teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla internetförbindelsetjänster samt ett teleföretag till operatör för nättjänster som behövs för att internetförbindelsetjänster ska kunna tillhandahållas inom ramen för samhällsomfattande tjänster.

En del av teleföretagen har under år 2009 framfört att täckningsområdet för de kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållandet av samhällsomfattande telefonitjänster har utvidgats i den mån att nödvändigheten och skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande telefonitjänster borde betraktas på nytt. Därför har Kommunikationsverket utrett tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster och användarnas möjligheter att få telefonitjänster. Det förfarande för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster som beskrivs i denna promemoria baserar sig på de uppgifter om kommunikationsnät och utbud av tjänster som Kommunikationsverket har fått från teleföretagen.

1.2 Urvalsförfarande

Enligt 59 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen ska Kommunikationsverket utse ett eller flera teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Till operatör för samhällsomfattande tjänster ska alltid utses det företag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som uppfyller kommunikationsmarknadslagens syften.

Urvalsförfarandet består av två faser. I bedömningens första fas granskas det regionala utbudet av samhällsomfattande tjänster. Om användarna inte på ett visst geografiskt område har tillräckligt med alternativa tjänster, är det nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster på detta område. Då inleds den andra fasen, dvs. urvalet av företag som ska tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Till operatör för samhällsomfattande tjänster utses det företag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.³

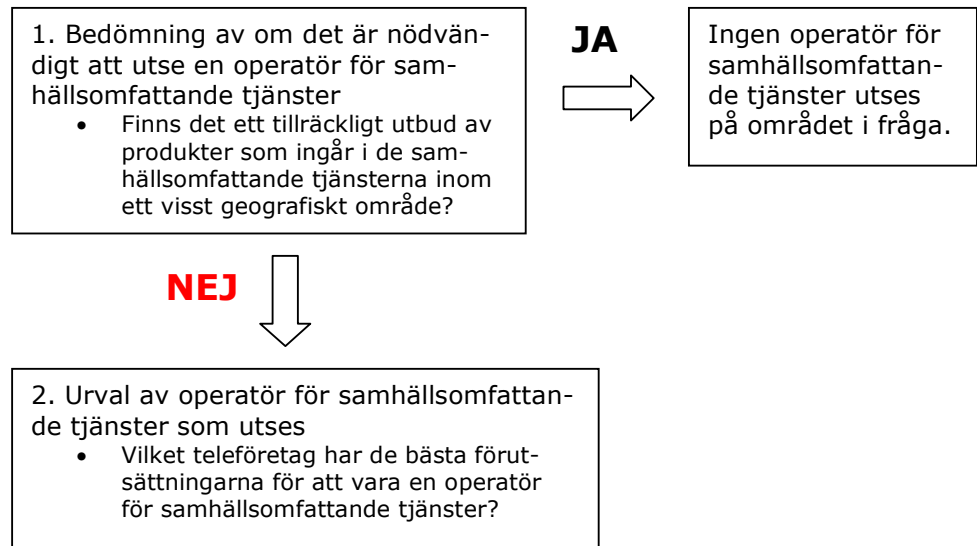
¹ Dnr 1636/9240/2007, 66-75/9240/2008, 179/9510/2009 och 180/9510/2009.

² Dnr 1543/9510/2009 och 1863-1890/9510/2009.

³ Kommunikationsverket 18.11.2010 utfärdat en promemoria som innehåller de principer för bedömning som iaktas vid förfarandet av urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla telefonitjänster. Telefö-

Dnr 1776/9510/2010

Urvalsförfarandet kan beskrivas på följande sätt:

Om ändring av ett urvalsbeslut bestäms i 59 § 3 mom. i kommunikationsmarknadslagen. Kommunikationsverket ska ändra sitt beslut genom vilket ett teleföretag har utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster om det sker betydande förändringar i de omständigheter som ligger till grund för beslutet. I motiveringen till kommunikationsmarknadslagen har konstaterats att ett beslut om att utse ett företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska hävas, om utbudet av dessa tjänster på grund av förändringar i omständigheterna kan garanteras på annat sätt.⁴

Några teleföretag har sagt att mobilnätens täckningsområde i synnerhet har utvidgats i den mån att skyldigheter som ålagts teleföretagen vid det urvalsförfarande som baserade sig på uppgifter från år 2007 bör lindras. På basis av teleföretagens uppgifter om kommunikationsnätets täckning⁵ har Kommunikationsverket ansett att det är ändamålsenligt att bedöma urvalsbehovet och de företag som utses på nytt överallt i Finland. Kommunikationsverket har också beaktat bestämmelsen om skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som avser nättjänster, som trädde i kraft 1.7.2009 genom en ändring av kommunikationsmarknadslagen (331/2009).

2. BESTÄMMELSER SOM TILLÄMPAS OCH GÄLLANDE SKYLDIGHETER ATT TILLHANDAHÅLLA SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

Bestämmelser om samhällsomfattande tjänster ges i 6 a kapitlet i kommunikationsmarknadslagen (70/2007). Kommunikationsmarknadslagens bestämmelser om samhällsomfattande tjänster baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktivet om samhällsomfattande tjänster)⁶.

retagen, användare av tjänster och företrädare för dessa har fått tillfälle att framföra sin uppfattning om promemorian. Dnr 1152/9510/2010.

⁴ RP 150/2006, s. 23.

⁵ Förfrågan till teleföretag 5.3.2010 (Dnr 253/9510/2010). De begärda uppgifterna skulle beskriva läget per 1.1.2010.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Direktivet är ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG.

Dnr 1776/9510/2010

Enligt 59 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen ska Kommunikationsverket genom beslut utse ett eller flera teleföretag, företag som tillhandahåller nummerupplysningstjänster eller företag som tillhandahåller telefonkatalogstjänster till operatörer för samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område.

Enligt paragrafens 2 moment ska urvalsförfarandet vara effektivt, objektivt, öppet och icke-diskriminerande. Till operatör för samhällsomfattande tjänster ska alltid utses det företag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i enlighet med syftena i lagens 1 §.

Enligt paragrafens 3 moment ska Kommunikationsverket ändra det beslut som avses i 1 momentet, om det sker betydande förändringar i de omständigheter som ligger till grund för beslutet.

Enligt 60 c § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen är teleföretag som Kommunikationsverket i enlighet med 59 § utsett för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av allmänna telefonitjänster skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett skäligt pris tillhandahålla anslutningar till ett allmänt kommunikationsnät på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns. Teleföretaget ska leverera anslutningen inom skälig tid från beställningen.

Enligt 60 c § 2 mom. i kommunikationsmarknadslagen (331/2009) ska anslutningen vara sådan att det är möjligt att ringa nödsamtal, ringa och ta emot inrikes- och utlandssamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. Anslutningen ska dessutom möjliggöra en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta abonnenter har, samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna. Teleföretaget kan också tillhandahålla de ovan avsedda tjänsterna via flera anslutningar, om det inte medför oskäliga extra kostnader för användaren.

Enligt 60 c § 4 mom. i lagen har en operatör för samhällsomfattande tjänster rätt att vägra ingå avtal om en anslutning som avses i 1 mom. med en användare, om användaren har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik som begåtts med hjälp av ett teleföretags anslutning eller om användaren har obetalda, förfallna och ostridiga skulder hos någon annan operatör för samhällsomfattande tjänster för användningen av dennes anslutning.

Enligt 60 d § i kommunikationsmarknadslagen (331/2009) är ett nätföretag som Kommunikationsverket enligt 59 § utsett att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster skyldigt att till ett kostnadsbaserat pris erbjuda ett tjänsteföretag som utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster den nättjänst som behövs för anslutning till ett kommunikationsnät.

Kommunikationsverket har genom sina beslut av 15.1.2008, 28.1.2008 och 8.4.2009 utsett tio teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla telefonitjänster. En operatör för samhällsomfattande tjänster har blivit utsedd till 146 kommuner och en kommundel. De utsedda teleföretagen är, på de orter som definieras i nuvarande beslut, skyldiga att tillhandahålla anslutningar som möjliggör sådana telefonitjänster som avses i 60 c § i kommunikationsmarknadslagen till användare på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns.⁷

⁷ De utsedda teleföretagen är: Alajärven Puhelinosuuskunta, DNA Ab, Elisa Abp, Jakobstadsnejdens Telefon Ab, Gamlakarleby Telefon Ab, Mariehamns Telefon Ab, Pohjanmaan Puhelin Oy, TeliaSonera Finland Oyj, Vasa Läns Telefon Ab och Ålands Telefonandelslag.

Dnr 1776/9510/2010

3. ALLMÄN TELEFONITJÄNST OCH NÄTTJÄNST SOM INGÅR I SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

Enligt kommunikationsmarknadslagen omfattar samhällsomfattande tjänster en anslutning till ett allmänt kommunikationsnät på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns. Telefonanslutningen ska vara sådan att det är möjligt att ringa nödsamtal, ringa och ta emot inrikes- och utlandssamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. Exempel på andra sedvanliga telefonitjänster är telefax, som enligt direktivet om samhällsomfattande tjänster ingår i de samhällsomfattande tjänsterna.

I sina gällande beslut om samhällsomfattande tjänster⁸ har Kommunikationsverket ansett att på basis kommunikationsmarknadslagen och bilaga I till direktivet om samhällsomfattande tjänster ska de allmänna telefonitjänster som en operatör för samhällsomfattande tjänster tillhandahåller användare ha följande egenskaper:

- *Numrering:* Numreringen av tjänsten ska genomföras i enlighet med Kommunikationsverkets föreskrift 32 om numrering i det allmänna telefonnätet.
- *Allmänt utlandsprefix:* I enlighet med 54 § i kommunikationsmarknadslagen ska tjänsten sörja för att användarna kan ringa till utlandet med hjälp av det allmänna utlandsprefixet 00.
- *Nödtrafik:* Teleföretag är enligt 55 § i kommunikationsmarknadslagen skyldiga att för sin del sörja för att användarna avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112 och med andra särskilda nödnummer till polisen och räddningsmyndigheter enligt Kommunikationsverkets numreringsbeslut som avses i 48 § i lagen. Teleföretaget ska iakttä Kommunikationsverkets föreskrift 33⁹ om routning och säkerställande av nödtrafik.
- *Tonval och användarens identifikation:* En användare av tjänsten ska enligt 64 § i kommunikationsmarknadslagen erbjudas tonval. Tonval avser förutom själva valet av nummer även möjligheten att använda tonval för andra syften. Användaren ska dessutom erbjudas en tjänst med vars hjälp den som tar emot ett samtal ser det anropande numret innan samtalet besvaras. Teleföretaget ska iakttä Kommunikationsverkets föreskrift 49¹⁰ om överföring av abonnentens nummerinformation i kommunikationsnät.
- *Användarens rätt att begränsa användningen av en anslutning:* Ett teleföretag ska i enlighet med 79 § i kommunikationsmarknadslagen på användarens begäran utan ersättning spärra användningen av en anslutning för andra tjänster än kommunikationstjänster och utgående trafik från anslutningen till en viss trafiktyp, om det tekniskt är lätt att genomföra spärrningen. Användaren ska erbjudas åtminstone de spärrkategorier som nämns i Kommunikationsverkets föreskrift 35 om spärrkategorier inom teletrafiken¹¹.
- *Specificerad teleräkning:* Till den del räkningen grundar sig på hur mycket anslutningen har använts ska räkningen specificeras på det sätt som nämns i 80 § i kommunikationsmarknadslagen.

Skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av allmänna telefonitjänster har definierats i lagen på ett teknologineutralt sätt. Anslutningen som tillhandahålls användaren kan vara fast eller trådlös, men den ska alltid fungera klanderfritt på den ort där användaren stadigvarande

⁸ Dnr 1636/9240/2007 och 66-75/9240/2008.

⁹ Gällande föreskrift 33 D/2010 M.

¹⁰ Gällande föreskrift 49 D/2010 M som ersätts genom föreskrift 28 H/2010 M den 1 april 2011.

¹¹ Gällande föreskrift 35 O/2010 M.

Dnr 1776/9510/2010

bor eller finns, som avtalet gäller.¹² Kommunikationsverket kan enligt lagen inte ålägga ett teleföretag skyldighet att t.ex. tillhandahålla anslutningar som genomförts med en viss teknik, utan företaget som utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster kan välja sättet för genomförandet, förutsatt att användaren kan erbjudas telefonitjänster som uppfyller ovan beskrivna krav. Kommunikationsverket har i sitt urvalsförfarande beaktat alla nättekniker som uppfyller kvalitetskraven och lämpar sig för tillhandahållandet av telefonitjänster. Mobiltelefonens täckning har ansetts vara klanderfri på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns, om telefonen kan användas fast åtminstone på ett ställe inne i byggnaden. Täckningen kan förbättras till exempel med en separat bordstelefon och en liten extra antenn. Med en extra antenn avses en riktad antenn på högst fem meters höjd ovanför markytan. Den extra antennen får dock inte förorsaka användaren oskäliga extra kostnader.

Funktionssäkerheten och tryggheten är av central betydelse för telefonitjänster som tillhandahålls som samhällsomfattande tjänster.¹³ Vid nödsamtal är funktionssäkerheten av speciellt stor betydelse. Tjänster som tillhandahålls användaren ska inte bara uppfylla kraven på de ovan nämnda egenskaperna utan de ska också uppfylla de tekniska kraven i lagen och Kommunikationsverkets föreskrifter. Vid utvärderingen av tjänsternas prestationsförmåga och kvalitet beaktas bestämmelserna i Kommunikationsverkets föreskrifter och rekommendationer om kraven på prestationsförmåga, effektmatning, skydd, näthantering och säkerställande i fråga om telefonitjänster i det fasta nätet. Kommunikationsverket utvärderar och följer dessutom upp kvaliteten på samhällsomfattande tjänster på basis av variablerna i bilaga III till direktivet om samhällsomfattande tjänster.¹⁴ De variabler som för tillfället följs upp är leveranstid för den första anslutningen till nätet, tid för svar i kundtjänsten samt väntetid för reparation av vissa fel och störningar som kunderna har anmält. De variabler som ska följas upp definieras närmare i Kommunikationsverkets föreskrifter 57 och 58¹⁵.

I enlighet med 60 c § i kommunikationsmarknadslagen om samhällsomfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster kan tjänster också tillhandahållas via flera anslutningar, om det inte medför oskäliga extra kostnader för användaren.¹⁶ Enligt Kommunikationsverket kan ovan nämnda telefonitjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i princip erbjudas kunden t.ex. via en fast anslutning, mobil anslutning eller en kombination av bredbandsanslutning och VoIP-tjänst. En VoIP-tjänst kan tillhandahållas t.ex. via xDSL-nät, optiska kabelnät, @450-, WiMAX- eller 3G-nät.

Vissa speciella frågor hänför sig till mobiltelefonitjänster som erbjuds i mobilnätet med allmänt tillgängliga prepaid-abonnemang. Med ett prepaid-abonnemang avses ett mobilabonnemang till vilket användaren laddar samtalstid som betalas på förhand. För ett prepaid-abonnemang ingås i allmänhet inte något anslutningsavtal och användaren identifieras inte när denne skaffar abonnemanget (s.k. anonymt abonnemang). En del teleföretag tillhandahåller dock prepaid-abonnemang för vilka det ingås ett skriftligt anslutningsavtal med kunden. Den användare som har rätt att administrera abonnemanget definieras då i avtalet. Ett sådant avtalsbaserat prepaid-abonnemang skiljer sig från ett abonnemang som faktureras i efterhand enbart beträffande betalnings sättet och villkoren för vissa tjänster.

¹² RP 150/2006, s. 25.

¹³ RP 150/2006, s. 23.

¹⁴ RP 150/2006, s. 23.

¹⁵ Gällande föreskrifter är 57/2009 M och 58/2009 M.

¹⁶ RP 150/2006, s. 25.

Dnr 1776/9510/2010

Av de prepaid-abonnemang som som bjuds ut kan, enligt Kommunikationsverket, endast de avtalsbaserade prepaid-abonnemang där användaren identifieras i princip anses som telefonitjänster som uppfyller kravet på samhällsomfattande tjänster. Likaså anser Kommunikationsverket att teleföretagen inte har någon möjlighet att försäkra sig om, huruvida sk. anonyma abonnemang fungerar klanderfritt på den ort där användaren stadigvarande finns. Anonyma prepaid-abonnemang faller också utanför Kommunikationsverkets föreskrift 35, om spärrkategorier inom teletrafiken, och teleföretag som erbjuder dem erbjuder i allmänhet inte spärrtjänster för dessa abonnemang.

Ett problem med de avtalsbaserade prepaid-abonnemang som finns på marknaden är också att teleföretaget begränsar användningen av abonnemanget. Ett centralt syfte med reglering av samhällsomfattande tjänster är även att skydda användaren mot plötslig eller överraskande stängning av grundläggande telefonitjänster. I 73 § i kommunikationsmarknadslagen bestäms om teleföretagets rätt att begränsa användningen av eller stänga anslutningen av orsak som beror på användaren. Användningen av prepaid-abonnemang som bjuds ut i dag begränsas dock genast då det inte finns förhandsbetald samtalstid kvar. Vid prepaid-abonnemang har bestämmelser som skyddar användare med sociala prestationshinder sålunda inte beaktats. Dessutom har teleföretagen förbehållit sig rätten att stänga abonnemanget en viss tid efter att taltid senast har laddats. Därför anser Kommunikationsverket att avtalsbaserade prepaid-abonnemang som i dag marknadsförs inte uppfyller de krav som lagen ställer på telefonitjänster som tillhandahålls som samhällsomfattande tjänster.

I kommunikationsmarknadslagen definieras utöver de samhällsomfattande tjänster som erbjuds användarna också samhällsomfattande tjänster som avser nättjänster. Enligt 60 d § i kommunikationsmarknadslagen är ett nätföretag som Kommunikationsverket utsett för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster skyldigt att erbjuda ett tjänsteföretag som utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster den nättjänst som behövs för anslutning till ett kommunikationsnät. Bestämmelser kan tillämpas i sådana fall då det inom ett visst område utses både ett företag som tillhandahåller kommunikationstjänster och ett företag som tillhandahåller nättjänster i form av samhällsomfattande tjänster.¹⁷

Med nättjänsten, som behövs för anslutning till ett kommunikationsnät, anses enligt motiveringen till kommunikationsmarknadslagen nödvändiga operativa möjligheter att tillhandahålla användare uppkopplingar. Nättjänsten omfattar förutom utbudet av dataöverföringen och kommunikationsnätet också exempelvis de installations- och underhållstjänster som tjänsteoperatören behöver.¹⁸ Innehållet i skyldigheten för nätoperatören är, på samma sätt som för tjänsteoperatören, teknologineutralt. Det exakta innehållet i nätföretagets skyldighet kan således variera beroende på den nätteknik som används.

¹⁷ RP 223/2008, s. 24.

¹⁸ RP 223/2008, s. 24.

Dnr 1776/9510/2010

4. BEDÖMNING AV BEHOVET AV ATT UTSE OPERATÖRER FÖR SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

4.1 Geografiska områden som granskas

Kommunikationsverket ska för att kunna utse operatörer för samhällsomfattande tjänster undersöka utbudet av samhällsomfattande tjänster på ett visst geografiskt område. Vid begränsningen av de områden som granskas ska enligt Kommunikationsverket beaktas bland annat den teknologineutralitet som beskrivits ovan, existerande utbud, kostnadseffektivitet vid tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster samt möjlighet att individualisera de skyldigheter som uppställs så att användaren på basis av dem enkelt kan få reda på om ett visst område har en operatör för samhällsomfattande tjänster.

Samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster kan genomföras med flera olika tekniker. Den geografiska täckningen av kommunikationsnät som lämpar sig för samhällsomfattande tjänster varierar beroende på vilken teknik som används.

Det geografiska utbudet av telefonitjänster i det fasta nätet har i Finland av historiska skäl fördelats regionalt enligt teleföretagens traditionella verksamhetsområden. Med traditionellt verksamhetsområde avses ett område inom vilket ett teleföretag hade obegränsad rätt att bedriva lokal televerksamhet fram till 31.12.1993. Sedan början av år 1994 har teleföretagen även haft möjlighet att bygga sina nät utanför det traditionella verksamhetsområdet. Teleföretag i det fasta nätet tillhandahåller telefonitjänster främst inom det egna verksamhetsområdet, men de kan tillhandahålla tjänster även i andra operatörers nät. Marknadens konkurrensförhållanden varierar mellan verksamhetsområdena och även inom områdena särskilt i fråga om produkter för det fasta nätet. De traditionella verksamhetsområdena kan inte betraktas utgöra tillräckligt klara gränser för de geografiska områden inom vilka tjänsterna tillhandahålls, så att de skulle kunna tillämpas som geografiska granskningsområden vid bedömningen av utbudet av samhällsomfattande tjänster vad gäller telefonitjänster.

DNA Ab, Elisa Abp och TeliaSonera Finland Oyj är nätföretag som erbjuder konsument- och företagskunderna mobilabonnemang på riksnivå. Dessutom utövar några virtuella operatörer och tjänsteoperatörer verksamhet i dessa mobilnätsföretags nät. AinaCom Oy och TDC Oy är verksamma i DNA Ab:s nät och AinaCom Oy är verksamt även i TeliaSonera Finland Oyj:s nät. Tjänsteoperatören i DNA:s mobilnät är Dicame Oy. Tjänsteoperatörer i Elisa Abp:s mobilnät är Academica Oy, Cubio Oy och Saunalahti Group Abp som hör till Elisa-koncernen. Tjänsteoperatörer i TeliaSonera Finland Oyj:s nät är Globetel Oy och Tele Finland Ab som hör till TeliaSonera-koncernen. Dessutom tillhandahåller flera lokala telefonbolag tjänster i mobilnätet genom en virtuell operatör eller genom att hyra nätet direkt av en nätoperatör. Ålands Mobiltelefon Ab tillhandahåller mobilabonnemang i landskapet Åland.

Många lokala telefonbolag erbjuder VoIP-röstförbindelser som tilläggstjänst till bredbandsanslutningarna. Vanligtvis tas en månadsavgift ut för tjänsten. Samtalsavgifterna i VoIP-anslutningarna motsvarar i stora drag respektive tjänsteleverantörs avgifter för fasta anslutningar, men användningen av VoIP-tjänsten förutsätter att en separat bredbandsanslutning skaffas.

Varje kommunikationsnät har ett visst täckningsområde där det även finns luckor och skuggområden. Det fasta telefonnätet och mobilnäten (GSM och UMTS) täcker så gott som hela landet. Kabeltelevisionnät som lämpar sig

Dnr 1776/9510/2010

för tillhandahållandet av bredbandstjänster har byggts främst i landets största städer och tätorter, och de har utan undantag mindre täckningsområden än de övriga kommunikationsnäten. Fasta och trådlösa bredbandsnät täcker oftast lite större områden, men även dessa nät tycks ha skuggområden också inom en och samma kommun. WLAN- och WiMAX-näten är lokala kommunikationsnät, som fungerar inom begränsade områden. @450-nätet täcker praktiskt taget hela det finländska fastlandet.

Eftersom definitionen av en produkt som ingår i den samhällsomfattande tjänsten är teknologineutral och den regionala täckningen av telefonitjänster som genomförts med olika tekniska lösningar varierar kraftigt kan den geografiska tillgången på telefonitjänster inte betraktas enligt ett enskilt kommunikationsnäts täckning. Kommunikationsverkets anser att det är ändamålsenligt att göra granskningen kommunvis. På så sätt garanteras enligt Kommunikationsverkets uppfattning att tjänster som tillhandahålls med alternativa tekniker samt alla alternativa tjänsteleverantörer behandlas på samma sätt när utbudet av tjänsten bedöms. Kommunvis granskning är den tydligaste lösningen med tanke på de skyldigheter och beslut som gäller samhällsomfattande tjänster. En kommun är dessutom en tydligt identifierbar enhet för granskning för användare av kommunikationstjänster. Kommunikationsmarknadslagens krav på att urvalsförfarandet ska vara effektivt talar också för en kommunvis granskning i stället för en detaljerad granskning. En alltför detaljerad geografisk granskning skulle vara ineffektiv bland annat med tanke på insamlingen av information i anslutning till urvalsförfarandet och övervakningen av eventuella fastställda skyldigheter. En ännu grövre geografisk indelning, t.ex. granskning per landskap, län eller t.o.m. hela landet skulle också vara möjlig. En så grov indelning skulle ändå inte vara ändamålsenlig. Skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kunde bli en oskäligen stor belastning för det företag som utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster och leda till en snedvriden konkurrenssituation på de områden, där utbudet av telefonitjänster eventuellt kan anses tillräckligt utan att skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster påförs.

Undantag från den kommunspezifika granskningen

Kommunsammanslagningarna i början av år 2009 och 2010 gav upphov till flera storkommuner. I början av år 2009 genomfördes 32 kommunsammanslagningar, av vilka en betydande del gällde flera kommuner. Till följd av kommunsammanslagningarna minskade antalet kommuner med 67. I början av 2010 genomfördes fyra kommunsammanslagningar, vilket resulterade i att antalet kommuner minskade med sex stycken. Det totala antalet kommuner var då 342. Enligt Kommunikationsverkets åsikt kan den kommunspezifika bedömningen av behovet att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster inte nödvändigtvis anses vara tillräckligt exakt för dessa kommuner. För dessa nya kommuner skulle en kommunspecifik bedömning kunna leda till att man utser en operatör för samhällsomfattande tjänster för hela den nya storkommunens område, även om tillgången till samhällsomfattande tjänster utan åläggande av skyldighet att tillhandahålla dem skulle kunna betraktas som bristfällig endast i en del av den nya kommunen.

Täckningen av kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster varierar i olika delar av storkommunerna. Detta kan vara av betydelse i urvalsförfarandets andra fas, vid urvalet av operatörer för samhällsomfattande tjänster. Storkommunernas gränser sammanfaller inte med gränserna för de traditionella televerksamhetsområdena. I allmänhet har det teleföretag, vars traditionella verksamhetsområde omfattat den aktuella kommundelen, fortfarande det bäst täckande kommunikationsnätet i området. I princip kan man utgå från att det företag som i

Dnr 1776/9510/2010

dagens läge har det bäst täckande kommunikationsnätet i det granskade området också har de bästa förutsättningarna att kostnadseffektivt tillhandahålla den samhällsomfattande tjänsten i området. För att säkerställa ett kostnadseffektivt tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster är det därför skäl att precisera den kommunspecifika granskningen. Ett företag kan också vara verksamt på ett område, som inte entydigt kan definieras som ett geografiskt område. I vissa fall kan man i en kommun eller kommundel som granskas bli tvungen att utse ett företag, som för tillfället inte bedriver televerksamhet i hela det berörda området.

På grund av ovan nämnda orsaker har Kommunikationsverket använt de marknadsuppgifter som det samlat in för bedömningen av urvalsbehovet för granskning per kommundel i de kommuner som nämns i bilaga 1 till denna motiveringspromemoria. Största delen av dessa kommuner är nya kommuner som bildades vid kommunsammanslagningarna i början av åren 2009 och 2010.

På basis av de insamlade marknadsuppgifterna anser Kommunikationsverket att den kommunindelning som finns i bilaga 1 är ändamålsenlig för att urvalsbehovet ska kunna bedömas tillräckligt noggrant.

4.2 Utgångspunkt för bedömningen av urvalsbehovet

Enligt 59 § i kommunikationsmarknadslagen ska Kommunikationsverket utse ett eller flera teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Kommunikationsverket ska utreda den information om det regionala utbudet av samhällsomfattande tjänster, teleföretag och konsumenternas möjlighet att ingå avtal som bedömningen förutsätter.¹⁹

Användarna ska ha tillgång till tillräckliga telefonitjänster som uppfyller definitionen av samhällsomfattande tjänster

Om en operatör för samhällsomfattande tjänster utses för ett område där det redan finns konkurrerande utbud av telefonitjänster kan det ha negativa effekter på konkurrensläget och på uppkomsten av konkurrerande utbud på kommunikationsmarknaden. Enligt motiveringen till kommunikationsmarknadslagen är det i allmänhet inte nödvändigt att utse ett företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster, om det finns konkurrens på tjänstemarknaden och därigenom också ett tillräckligt utbud av samhällsomfattande tjänster²⁰. Enligt Kommunikationsverkets uppfattning kan utbudet av samhällsomfattande tjänster på ett bestämt område anses tillräckligt endast, om tillgången på samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster är täckande, dvs. på alla sådana orter i det granskade området där användarna stadigvarande bor eller finns. Detta förutsätter att det på det granskade området finns åtminstone ett kommunikationsnät som täcker hela området, och att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls.

Kommunikationsverket har i sin tidigare praxis ansett att en marknad som består av två konkurrerande tjänsteleverantörer inte säkerställer skäliga priser på tjänsterna och skäliga villkor ur konsumentens synvinkel. Definieringen av det bedömningskriterium som Kommunikationsverket har tillämpat baserar sig på den konkurrensekonomiska oligopolteorin.²¹ Utgående från denna teori har Kommunikationsverket förutsatt att tjänster ska vara till-

¹⁹ RP 150/2006, s. 22

²⁰ RP 150/2006, s. 22.

²¹ Se t.ex. J. Church & R. Ware, (2000). *Industrial Organization. At Strategic Approach*, Irwin., McGraw-Hill och källor som nämns i den.

Dnr 1776/9510/2010

gängliga i minst tre konkurrerande kommunikationsnät inom det granskade området.²² Kommunikationsverket anser fortfarande att denna uppfattning är motiverad, men i sin bedömning av utbudet av samhällsomfattande tjänster har verket även beaktat tjänsteföretag som är verksamma i ett annat teleföretags heltäckande nät. Detta är enligt Kommunikationsverket möjligt eftersom till kommunikationsmarknadslagen fogades 1.7.2009 en ny 60 d § som handlar om ett nätföretags skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Enligt motiveringen till lagen har avsikten med reformen varit, att vid valet av operatörer för samhällsomfattande tjänster kan Kommunikationsverket ta hänsyn till alla tjänsteleverantörer i ett visst område och alternativa möjligheter att tillhandahålla tjänsterna.²³ Kommunikationsverket har därför ansett att det finns ett tillräckligt utbud av samhällsomfattande tjänster inom ett visst område då tjänsteleverantörer som är verksamma i tre heltäckande kommunikationsnät erbjuder tillgång på tjänsterna.

Enligt motiveringen till kommunikationsmarknadslagen ska Kommunikationsverket utreda förutom utbudet av tjänster inom ett visst område också de tjänsteleverantörer som är verksamma på detta område.²⁴ Enligt Kommunikationsverkets uppfattning uppfyller endast tjänsteleverantörer som är oberoende av varandra kravet på konkurrerande utbud, dvs. tjänsteleverantörer som inte har koncernförhållande eller annat betydande ägandeförhållande med varandra. Vid bedömningen av om det finns ett tillräckligt utbud av samhällsomfattande tjänster ska det också utredas huruvida tjänsteleverantörer som är verksamma i heltäckande nät har kapacitet att tillhandahålla alla användare inom området samhällsomfattande tjänster. För användare är kontinuerlig tillgång till telefonitjänster inom de samhällsomfattande tjänsterna av stor betydelse. Kommunikationsverket har därför ansett att konkurrerande utbud av samhällsomfattande tjänster avser endast de tjänsteleverantörer som på basis av sina ekonomiska och operativa förutsättningar kan garantera att alla potentiella kunder inom området får en kontinuerlig tillgång till telefonitjänster inom ramen för samhällsomfattande tjänster och på så sätt ett utbud av samhällsomfattande tjänster även på lång sikt. Vid sidan om de ovan nämnda omständigheterna kan det konkurrerande utbudet av samhällsomfattande tjänster enligt Kommunikationsverket endast innebära tjänsteleverantörer som tillhandahåller både konsumenter och företagskunder telefonitjänster som uppfyller kvalitetskraven på samhällsomfattande tjänster, eftersom skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster omfattar båda kundgrupperna.

TeliaSonera Finland Oyj (nedan TeliaSonera) har i sin koncession för DCS- och GSM-mobilnätverksamhet ålagts en särskild skyldighet att säkerställa att telefonitjänster för företagets konsument- och företagskunder fungerar på ett ställe inne i fastigheten innan tjänsten i det fasta nätet upphör. Villkoret gäller de kunder i koncessionshavarens fasta nät som har fått koncessionshavarens anmälan om att telefonitjänster i det fasta nätet upphör.²⁵ Enligt Kommunikationsverkets uppfattning är koncessionsskyldigheten ensam inte ett tillräckligt medel att trygga tillgången på samhällsomfattande tjänster på de områden där TeliaSonera tillhandahåller tjänster både för det fasta nätet och för mobilnätet. Det beror på att koncessionens villkor endast gäller situationer där TeliaSonera själv säger upp kundens anslutning. Där emot är TeliaSonera på basis av koncessionen inte skyldig att försäkra sig

²² Kriteriet för tre nät, som Kommunikationsverket har tillämpat i sina tidigare beslut om samhällsomfattande tjänster, har bedömts i Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 09/1518/3 av 9.11.2009. Förvaltningsdomstolen hänvisade till motiveringen till kommunikationsmarknadslagen och ansåg att Kommunikationsverket inte hade överskridit sina befogenheter eller missbrukat sin prövningsrätt när det använde kriteriet. Förvaltningsdomstolens beslut har inte vunnit laga kraft.

²³ RP 223/2009, s. 24.

²⁴ RP 150/2006, s. 22.

²⁵ Statsrådets beslut av 29.4.2009 angående ändring av TeliaSonera Finland Oyj:s koncession för tillhandahållande av tele- nättjänster i ett allmänt DCS- och GSM-mobilnät, 2116/32/2008.

Dnr 1776/9510/2010

om mobiltjänsternas täckning på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns om kunden har sagt upp anslutningen eller om det inte alls har funnits en anslutning i fastigheten tidigare. I koncessionen åläggs TeliaSonera inte heller skyldigheter som gäller prissättningen av anslutningen. På ovan nämnda grunder har Kommunikationsverket inte gett någon särskild betydelse för TeliaSonerars koncessionsvillkor vid urvalsförfarandet.

Om det utifrån de grunder som nämns ovan inte finns minst ett heltäckande kommunikationsnät och tillräckligt med konkurrerande utbud på det granskade området, ska för området utses en operatör för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla telefonitjänster, samt eventuellt även en operatör för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla nättjänster.

Användarna ska ha faktiska möjligheter att få tjänster som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna

Ett av syftena med urvalsförfarandet är att trygga tillgången på samhällsomfattande tjänster för alla konsumentgrupper i hela Finland. Enligt motiveringen till kommunikationsmarknadslagens 59 § garanterar konkurrensen på marknaden inte alltid förekomsten av samhällsomfattande tjänster, om till exempel vissa särskilda konsumentgrupper har svårt att få de tjänster som de behöver. Kommunikationsverket ska enligt motiveringen undersöka utbudet av samhällsomfattande tjänster samt utreda de teleföretag som är verksamma på ett visst område och konsumenternas möjligheter att ingå avtal.²⁶

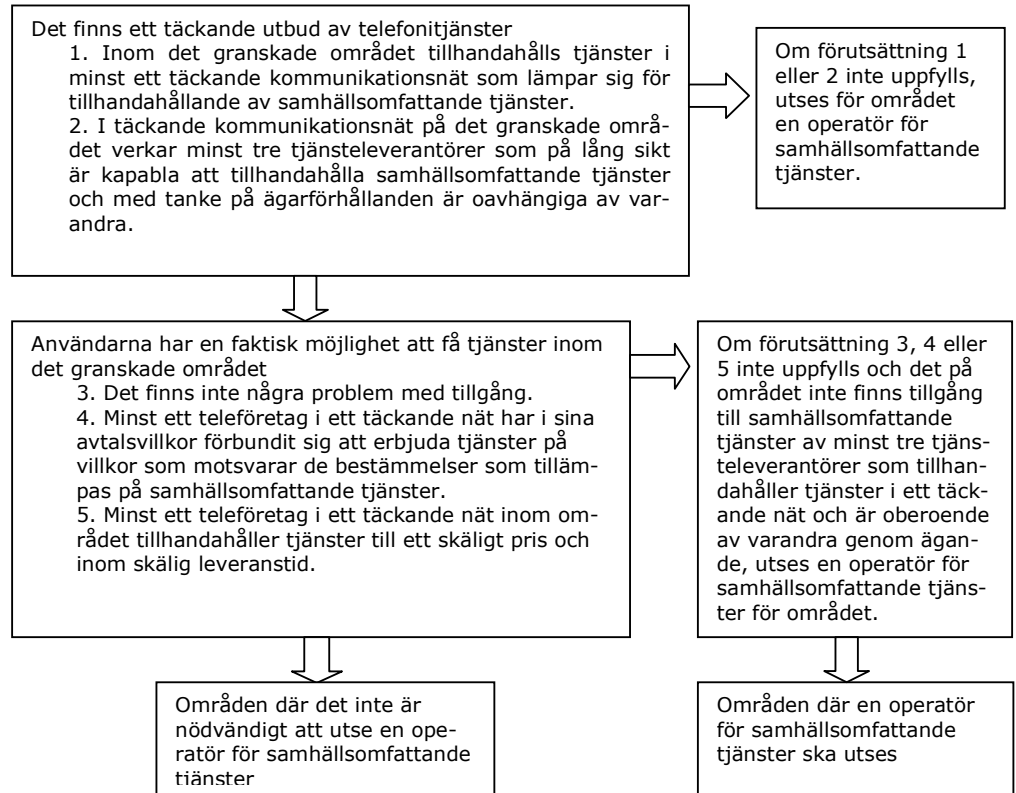
I kommunikationsmarknadslagen begränsas rätten för en utsedd operatör att vägra ingå anslutningsavtal med en användare så att operatören får vägra ingå avtalet endast, om användaren har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik som begåtts med hjälp av ett teleföretags anslutning eller om användaren har obetalda, förfallna och ostridiga skulder hos någon annan operatör för samhällsomfattande tjänster för användningen av dennes anslutning. Ett utsett teleföretag är enligt kommunikationsmarknadslagen också skyldigt att till ett skäligt pris och inom skälig leveranstid tillhandahålla användaren en anslutning. Kommunikationsverket anser att en operatör för samhällsomfattande tjänster ska utses för sådana kommuners områden där användarna inte under dessa förutsättningar har tillgång till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Bedömningen av urvalsbehovet har skett i faser så att om någondera av förutsättningarna, som granskades i ovan beskriven ordning, inte uppfylldes inom en viss kommun, ansågs att det är nödvändigt att utse en operatör på kommunens område. Om kriteriet för ett täckande utbud av telefonitjänster har gett anledning att det är nödvändigt att utse en operatör för en viss kommuns område har användarnas möjligheter att få tjänster inte undersökts.

De kriterier som använts vid bedömningen av urvalsbehovet och bedömningens faser kan åskådliggöras på följande sätt:

²⁶ RP 150/2006, s. 22.

Dnr 1776/9510/2010

4.3 Bedömning av utbudet av samhällsomfattande tjänster

Granskningen av kommunikationsnät som lämpar sig för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

För att Kommunikationsverket ska kunna bedöma kommunikationsnäts täckning har verket begärt att teleföretagen anmäler hur täckande utbudet av samhällsomfattande tjänster är i teleföretagens kommunikationsnät. Uppgiften skulle ges per kommun eller kommundel. Här är det fråga om den procentuella andelen stadigvarande bostäder och företagets eller sammanslutningarnas verksamhetsställen i kommunen som kan få sådana telefonitjänster som uppfyller kraven för samhällsomfattande tjänster. Kommunikationsverket har i sin bedömning ansett att ett kommunikationsnät är täckande om teleföretaget har kunnat tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster för alla stadigvarande bostäder och verksamhetsställen för företag och sammanslutningar inom det granskade området. Kommunikationsverket anser att denna förutsättning är motiverad, då syftet med den reglering som gäller samhällsomfattande tjänster är att tillhandahålla alla användare de tjänster som definieras i lagen oberoende av var användaren bor eller finns.

Enligt Kommunikationsverket är tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster inte täckande, om det på området har funnits flera kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållandet och vars sammanlagda täckning omfattar hela kommunen. Det beror på att kommunikationsnät som ägs av samma teleföretag ofta är åtminstone delvis överlappande. Även om ett teleföretags kommunikationsnät som genomförts med olika tekniker omfattar totalt 100 procent eller mer av kommunens område, omfattar den totala täckningen sannolikt också skuggområden, då man betraktar alla stadigvarande bostäder och företagets permanenta verksamhetsställen i kom-

Dnr 1776/9510/2010

munen. Utifrån de marknadsuppgifter som samlas in från teleföretagen är det inte möjligt att försäkra sig om huruvida näten täcker det granskade området i sin helhet eller om de delvis överlappar varandra. Problem med överlappande mobilnät utreddes genom en förfrågan till teleföretag om GSM- och UMTS-nätens totala täckning så att teleföretagen ombads ge uppgifterna för det mest heltäckande nätet i ett visst område.

Kommunikationsverket samlade in uppgifter från teleföretag våren 2010²⁷ i fråga om täckningsområden för kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållandet av telefonitjänster. Nätuppgifterna skulle beskriva läget per 1.1.2010. Förfrågan gällde täckningen av nät som är kapabla att tillhandahålla fasta telefonitjänster och nät som är kapabla att tillhandahålla trådlösa telefonitjänster.

I fråga om det fasta nätet har Kommunikationsverket utrett täckningen av det traditionella kretskopplade telefonnätet, nät som är kapabla att tillhandahålla bredbandstjänster samt kabel-tv-nät. Täckningsområdet för fasta nät definieras här som tillgång på kommunikationsnät från stadigvarande bostäder eller verksamhetsställen på respektive kommuns eller kommunals område. Med ett fast kommunikationsnäts täckningsområde avses det område, där slutkunderna har tillgång till abonnentförbindelser eller operatörens abonnentförbindelser i reserv: ledare av metall, optiska fiberförbindelser eller kabelnätförbindelser.

Täckningsområdet för trådlösa nät definieras också som tillgång på kommunikationsnät från stadigvarande bostäder eller verksamhetsställen på respektive kommuns eller kommunals område. Kommunikationsverket har av teleföretagen begärt uppgifter om nätens geografiska täckning, den normala inomhustäckningen samt den inomhustäckning som fås med hjälp av en extra antenn. I definieringen som avser inomhustäckning med extra antenn har beaktats det täckningsområde som fås då terminalutrustningen förses med en extra riktad antenn på högst fem meters höjd ovanför markytan. Antennen som används vid definieringen av täckningsområdet ska vara allmänt tillgänglig till ett skäligt pris. Definieringen har tillämpats för alla olika slag av trådlös teknik, såsom GSM, UMTS, Flash-OFDM (@450-nätet) och WiMAX.

Fasta och trådlösa kommunikationsnät som används för bredbandsförbindelser har beaktats i granskningen av nät till den del, de används för VoIP-tjänster till slutkunderna och uppfyller definitionen för samhällsomfattande tjänster.

Inget tjänsteföretag som tillhandahåller telefonitjänster har anmält att det erbjuder VoIP-rösttjänster i Digita Oy:s @450-bredbandsnät, även om @450-nätet i princip möjliggör VoIP-tjänster. Digita har också 1.6.2010 anmält att företaget upphör med affärsverksamheten i @450-nätet inom en nära framtid. Därför har Kommunikationsverket inte beaktat Digita Oy:s @450-nät när det har bedömt behovet av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster.

Vid bedömningen av kommunikationsnätnets täckning har teleföretagen ombetts också uppge sådana betydande ändringar i en nära framtid som man känner till. Om man har kännedom om betydande förändringar i nätens täckningsområden, funktionen, utbudet av tjänster eller dylikt ska de enligt Kommunikationsverket beaktas i bedömningen av urvalsbehovet. Teleföretagen har dock inte anmält några sådana planerade förändringar som kunde ha beaktats vid bedömningen av urvalsbehovet.

²⁷ Förfrågan till teleföretag 5.3.2010 (Dnr 253/9510/2010).

Dnr 1776/9510/2010

Mobiloperatörernas uppgifter om täckningsområden för mobilnät (GSM/UMTS) innehåller några skillnader och därför är uppgifterna inte direkt jämförbara med varandra. DNA Ab:s inomhustäckning för stadigvarande bostäder och verksamhetsställen som kan fås med en extra antenn för GSM/UMTS-nätet är enligt företaget direkt härledd från den geografiska täckningen. Kommunikationsverket har beaktat detta vid sin bedömning av urvalsbehovet så att DNA Ab:s uppgifter om mobilnätens geografiska täckning och inomhustäckning har gjorts kommensurabla genom att jämföra dem med varandra och med andra teleföretags motsvarande uppgifter.

På basis av granskningen av kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster och den allmänna marknadsinformationen som Kommunikationsverket har samlat in²⁸ kan det konstateras att efter de beslut om samhällsomfattande tjänster som gavs år 2008 och 2009²⁹ har mobilnätens täckning och hörbarhet i regel blivit bättre på de granskade områdena. Även om det nätverk av stolpar som används för fasta telefonitjänster har avvecklats på vissa områden, ser det ut som om tillhandahållandet av telefonitjänster övergått till mobilnät på områdena i fråga. Enligt Kommunikationsverkets uppskattning finns det inte lika stort behov som förut av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster, åtminstone på basis av nätens täckningsområde.

Kommunikationsverket konstaterar att i synnerhet mobilnätens täckning är bra nästan överallt i Finland. I de flesta kommuner finns tre täckande mobilnät som byggts och underhålls av sinsemellan konkurrerande aktörer kapabla att tillhandahålla telefonitjänster. Dessutom är det fasta telefont nätet ganska täckande i Finland, även om stolparna håller på att avvecklas, och således kompletterar det tillgången på telefonitjänster. Tillgången på fast bredband har förbättrats till exempel genom att bygga nya optiska fibernät.

Följande fem kommuner hade inte alls ett täckande kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållandet av samhällsomfattande telefonitjänster. Kommunikationsverket anser att det är nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster på följande områden för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls.

Enontekis, Enare, Savukoski, Sodankylä och Utsjoki.

Tillräckligt utbud av samhällsomfattande tjänster

Enligt Kommunikationsverket kan utbudet av samhällsomfattande tjänster på det granskade området anses tillräckligt, om sammanlagt minst tre sinsemellan konkurrerande oberoende tjänsteleverantörer som bedriver verksamhet i ett täckande kommunikationsnät kan tillhandahålla samhällsomfattande tjänster även på lång sikt.

Vid bedömningen av tillräckligt utbud har Kommunikationsverket beaktat alla telefonitjänster som uppfyller definitionen av samhällsomfattande tjänster oberoende av vilken teknik som använts. Teleföretag som endast utövar tjänsteoperatörsverksamhet på ett visst område har också beaktats som konkurrerande utbud. I allmänhet kan det dock konstateras att utbudet av samhällsomfattande tjänster i Finland baserar sig starkt på mobilnät. Antalet mobilabonnemang har ökat kraftigt under de senaste åren medan antalet fasta anslutningar har minskat. I mitten av år 2010 fanns i Finland cirka 8,1 miljoner mobilabonnemang och cirka 1,4 miljoner anslutningar i det fasta nätet (VoIP-anslutningar medräknade). I slutet av 2007 fanns cirka 6,1 mil-

²⁸ Kommunikationsverkets marknadsöversikt 3/2010.

²⁹ Dnr 1636/9240/2007, 66-75/9240/2008, 179/9510/2009 och 180/9510/2009.

Dnr 1776/9510/2010

joner mobilabonnemang och cirka 1,7 miljoner anslutningar i det fasta nätet.

Teleföretag som utövar verksamhet i det fasta nätet har inom sitt SMP-område en skyldighet att tillhandahålla andra teleföretag tjänster i grossistledet. Därför har Kommunikationsverket utgått från att alla teleföretag är tjänsteföretag i ett täckande fast nät då de enligt insamlade uppgifter har kunder på det granskade området. På motsvarande sätt har Kommunikationsverket beaktat alla teleföretag som har anmält att de är tjänsteoperatörer eller virtuella operatörer i vederbörande nätföretags nät och har kunder på det granskade området.

Mobilnäten i synnerhet är oftast riksomfattande. För tjänsteföretag som verkar i ett annat teleföretags mobilnät anser Kommunikationsverket att det är problematiskt att företaget i praktiken kan rikta försäljning av abonnemang till vissa områden även om nätet där det verkar är riksomfattande. Därför har Kommunikationsverket utgått från att tjänsteföretag som utövar verksamhet på ett visst område är operatörer för samhällsomfattande tjänster endast om företaget faktiskt har haft kunder på området i fråga.

Teleföretagets lönsamhet och soliditet är enligt Kommunikationsverkets uppfattning väsentliga kriterier vid bedömningen av huruvida ett teleföretag kan vara en operatör för samhällsomfattande tjänster. För att trygga tillgången på de grundläggande tjänsterna är det motiverat att använda ekonomiska indikatorer som kompletterande element när man utser företag som kan vara operatörer för samhällsomfattande tjänster.

Kommunikationsverket har bedömt företagets ekonomiska förutsättningar på basis av bokslutsuppgifterna. En bedömning som baserar sig på bokslutsuppgifterna är enligt Kommunikationsverkets uppfattning den klaraste metoden som finns för bedömningen av behovet av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster. Bokslutsuppgifterna är offentliga kalkyler som upprättats enligt enhetliga principer och som en oberoende revisor har granskat. Även om endast en del av företagets omsättning skulle hänföra sig till produktion av samhällsomfattande tjänster, är det enligt Kommunikationsverkets uppfattning ändamålsenligt att göra en uppskattning av en tillräcklig solid och lönsam operatör på basis av hela företagets bokslutsuppgifter. Företagets ekonomiska förutsättningar att på lång sikt kunna tillhandahålla samhällsomfattande tjänster definieras dock på basis av hela företagets ekonomiska situation.

Variabler som betraktas är avkastningsgrad på investerat kapital, självförsörjningsgrad och current ratio. De har använts för att bedöma företagets ekonomiska läge. Följande gränsvärden har använts för poängsättningen: avkastningsgrad på investerat kapital³⁰ under 5,88 % svag³¹, 5,88 - 10,46 % tillfredsställande och över 10,46 %³² god; självförsörjningsgrad³³ under

³⁰ Avkastningsgraden på investerat kapital beräknas enligt följande formel:

$$\frac{\text{Nettoresultat} + \text{finansiella kostnader} + \text{skatter}}{\text{Den senaste balansräkningens balansomslutning} - \text{räntefria skulder}} * 100$$

(Den senaste balansräkningens balansomslutning - räntefria skulder) - (Den föregående balansräkningens balansomslutning - räntefria skulder) / 2

³¹ Den genomsnittliga avkastningen på statens 10 års masslån (cirka 3,38 %) och skuldpremiens nedre gräns (2,50 %) från år 2010 bildar tillsammans företagets genomsnittliga kostnad för främmande kapital. Den kostnaden för investerat främmande kapital utgör den nedre gränsen för en tillfredsställande avkastningsgrad för investerat kapital. Företagets skuldpremie har utgjort en del av en expertutredning när Kommunikationsverket har bedömt ett skäligt pris för samtrafik i det fasta nätet, se

http://www.ficora.fi/attachments/5IKRtxROL/Arviointiperiaatteet_kiintean_verkon_yhdysliikenteen_hinnoittelusta_12_8_2009_SV.doc

³² Gränsvärdet 10,46 utgör den övre gränsen för en skälig avkastning för bundet kapital för reglerad fast televerksamhet, se länken till promemorian i fotnot 31.

³³ Självförsörjningsgraden beräknas med formeln:

$$\frac{\text{Eget kapital} + \text{reserver}}{\text{Eget kapital} + \text{reserver}} * 100$$

Dnr 1776/9510/2010

20 % svag, 20 - 40 % tillfredsställande och över 40 % god; current ratio³⁴ under 1 svag, 1-2 tillfredsställande och över 2 god. Självförsörjningsgraden och current ratio har klassificerats enligt Företagsanalyskommissionen rf:s klassificeringsuppgifter. I bedömningen ska medelvärdet av teleföretagets nyckeltal vara minst tillfredsställande.

I fråga om gränsvärdena för ekonomisk bedömning definieras två nyckeltal (current ratio och självförsörjningsgrad) enligt de gränsvärden som Företagsanalyskommissionen har satt. Kommunikationsverket kan alltså anse att gränsvärdena är på en allmänt godkänd nivå. Självförsörjningsgraden mäter företagets soliditet och förmåga att klara sina förpliktelser på lång sikt. Utgångspunkten är att en operatör för samhällsomfattande tjänster på ett tillförlitligt sätt och kontinuerligt ska kunna till slutanvändarna producera de tjänster som lagen förutsätter. Avsikten med current ratio är att visa den kortsiktiga förmågan för en operatör för samhällsomfattande tjänster att fungera om inkomstfinansieringen oväntat sinar. Avkastningsgraden på investerat kapital mäter företagets individuella relativa lönsamhet. Den nedre gränsen för nyckeltalet är den ersättning som för tillfället betalas för användningen av främmande kapital. Om ett företag blir under denna gräns, kan det inte klara sina amorteringar för främmande kapital och därför kan det inte heller i allmänhet vara ett företag som lämpar sig att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Av de teleföretag för det fasta nätet som granskningen omfattat uppfyller Tampereen Puhelin Oy och AinaCom Oy inte kriteriet som beskriver teleföretagets ekonomiska situation. Därför anser Kommunikationsverket att dessa teleföretag inte kan utses till operatörer för samhällsomfattande tjänster eller beaktas vid bedömningen av tillgången på samhällsomfattande tjänster inom området.

Av de teleföretag för mobilnätet som granskningen omfattat uppfyller Academica Oy, Cubio Oy och Dicame Oy inte kriteriet som beskriver teleföretagets ekonomiska situation. Därför anser Kommunikationsverket att dessa teleföretag inte kan utses till operatörer för samhällsomfattande tjänster eller beaktas vid bedömningen av tillgången på samhällsomfattande tjänster inom området.

Corenet Oy, Fujitsu Services Oy och TDC Oy bjuder ut telefonitjänster endast till företagskunder. Dessutom är Academica Oy, Dicame Oy, Global Business Call Oy, Mariehamns Telefon Ab och Voxbone SA företag som bjuder ut VoIP-tjänster endast till företagskunder. Kainuun Puhelinosuuskuntas mobiltelefonitjänster är endast avsedda för företagskunder. Kommunikationsverket har inte beaktat sådant tjänsteutbud vid sin bedömning av urvalsbehovet.

Inom följande 39 kommuner och 3 kommundelar fanns inte tillräckligt med konkurrerande utbud av samhällsomfattande tjänster i täckande kommunikationsnät. Kommunikationsverket anser att det är nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom följande områden:

Brändö, Eckerö, Föglö, Ilomants, Jomala, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Kuhmo, Kumlinge, Kuusamo, Kökar, tidigare Ylämaa kommun som sammanslogs med Villmanstrand 1.1.2010, Lemland, Lestijärvi, Lieksa, Liperi, tidigare Nagu kommun som sammanslogs med Väståboland

Balansomslutning – erhållna förskott

³⁴ Current ratio beräknas med formeln:

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar} + \text{finansieringstillgångar}}{\text{Kortfristiga lån}} * 100$$

Dnr 1776/9510/2010

1.1.2009, Multia, Muonio, Nurmes, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Pudasjärvi, Ranua, Rautavaara, Reisjärvi, Rovaniemi, tidigare Pylkönmäki kommun som sammanslogs med Saarijärvi 1.1.2010, Salla, Simo, Sottunga, Suomenniemi, Suomussalmi, Taivalkoski, Tervola, Torneå, Uurainen, Valtimo och Övertorneå.

4.4 Användarnas faktiska möjlighet att få tjänster

Klagomål som myndigheterna har behandlat och teleföretagens praxis

Det är i praktiken svårt att få uppgifter om användarnas faktiska möjligheter att få tjänster. Kommunikationsverket har i sina tidigare beslut utrett problem vid tillgången på samhällsomfattande tjänster både på basis av klagomål som tillsynsmyndigheterna har behandlat och på basis av teleföretagens praxis.

En stor del av konsumenternas klagomål om kommunikationstjänster och tillgång på dem styrs förutom till Kommunikationsverket också till konsumentförvaltningen. Utredningen av urvalsbehovet har varit svårt emedan konsumentrådgivningen överfördes från kommunerna till magistraten i början av 2009. Med anledning av förnyelsen i konsumentförvaltningen har Kommunikationsverket inte haft tillgång på regionala uppgifter om de klagomål som behandlats i konsumentrådgivningen. Kommunikationsverket samarbetar dock med Konsumentverket och använder konsumenternas klagomål om tillgång på telefonitjänster för att stöda urvalsförfarandet i fortsättningen, om det blir möjligt att producera tillräckligt detaljerad information om klagomålen för detta behov.

Under år 2009 har Kommunikationsverket behandlat mindre än tio kontakter från konsumenterna angående hörbarhet av telefonitjänster. De flesta kontakter har gällt mobiltelefonens täckning och täckningen har blivit bättre till exempel med en extern antenn på den ort där kunden stadigvarande bor. I några fall har kunden förutom mobiltelefonen också haft en fast telefonanslutning. Kommunikationsverket konstaterar att det inte har behandlat sådana klagomål från kunder där kunden inte skulle ha fått en tjänst som motsvarar de kvalitetskrav som ställs på samhällsomfattande tjänster med hjälp av en skäligen antenntlösning.

Kommunikationsverket har också utrett hur ofta teleföretag har vägrat ingå avtal med kunden om telefonanslutning. Utifrån uppgifterna från teleföretagen var antalet sådana fall då teleföretagen under det senaste året nekat användarna anslutningsavtal litet. Främsta orsaken till detta har varit kundens egen kredithistorik.

Granskningen av klagomål som myndigheterna har behandlat och teleföretagens praxis blev inte en betydande fas på något av de granskade områdena.

Teleföretagens avtalsvillkor

Kommunikationsverket har bedömt användarnas faktiska möjligheter att få tjänster även utifrån teleföretagens avtalsvillkor. Detta är enligt Kommunikationsverket motiverat, då det i motiveringen till kommunikationsmarknadslagen konstateras att avtalsvilkorens skälighet accentueras vid tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.³⁵ Då samhällsomfattande tjänster avser både konsument- och företagskunder, beaktas i bedömningen de standardvillkor som gäller båda kundgrupperna. Här bör dock noteras att enligt 66 § i kommunikationsmarknadslagen ska teleföretagen offentliggöra

³⁵ RP 150/2006, s. 23.

Dnr 1776/9510/2010

endast de standardvillkor som de tillämpar när avtal ingås med konsumenterna. Alla företag har alltså inte utfärdat allmänna standardvillkor som tillämpas på avtal med företagskunderna. Sådana villkor har dock beaktats då de finns tillgängliga.

I bedömningen av urvalsbehovet av en operatör för samhällsomfattande tjänster har Kommunikationsverket betraktat sådana punkter i avtalsvillkoren som definierar teleföretagets rätt att vägra ingå anslutningsavtal med användaren. I 60 c § 4 mom. i kommunikationsmarknadslagen begränsas rätten för en utsedd operatör att vägra ingå anslutningsavtal med en användare så att operatören får vägra ingå avtalet endast, om användaren har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik som begåtts med hjälp av ett teleföretags anslutning eller om användaren har obetalda, förfallna och ostridiga skulder hos någon annan operatör för samhällsomfattande tjänster för användningen av dennes anslutning. Om inget av teleföretagen inom ett visst område tillhandahåller användarna tjänster under motsvarande förutsättningar, ska det enligt Kommunikationsverket utses en operatör för samhällsomfattande tjänster på området för att trygga tillgången på telefonitjänster. Med tanke på användare med låga inkomster har det i granskningen fästs speciell uppmärksamhet vid om teleföretaget har förbehållit sig en mer omfattande rätt att vägra ingå avtal på basis av obetalda skulder eller betalningsstörningar än vad som bestäms i lagrummet.

Vid sidan om vägran att ingå avtal kan möjligheterna att få tjänster faktiskt förhindras speciellt för ekonomiskt trängda användare därför att den förhandsbetalning eller säkerhet som krävs för ingående av avtal är så stor att användaren inte har råd med den. Vid granskningen av avtalsvillkoren har uppmärksamhet även fästs vid om teleföretagens avtalsvillkor överensstämmer med bestämmelserna i kommunikationsmarknadslagen när det gäller förhandsbetalning eller säkerhet. Enligt § 61 i kommunikationsmarknadslagen får ett teleföretag avkräva en konsument förhandsbetalning eller säkerhet för ett avtal om telefonanslutning endast i samband med att avtalet ingås och endast om det finns särskild anledning till detta som beror på förutsägbar insolvens eller någon annan därmed jämförbar omständighet. Förhandsbetalningen eller säkerheten får inte överstiga det sammanlagda beloppet av de avgifter som beräknas inflyta för de tillhandahållna tjänsterna innan teleföretaget kan förhindra användningen av anslutningen på grund av betalningsförsummelse. Då bestämmelsen är tvingande endast för konsumentkunder, har förhandsbetalning och säkerhet inte betraktats i avtalsvillkor som tillämpas på företagskunder.

Ett av syftena med bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster är, vid sidan om att trygga tillgången på tjänsterna, även att skydda användaren mot plötsligt eller överraskande avbrott av förbindelsen. Av den orsaken har granskningen av teleföretagens avtalsvillkor gällt stängning av anslutningen och begränsning av användningen samt om dessa överensstämmer med kommunikationsmarknadslagens bestämmelser. I 73 § i kommunikationsmarknadslagen bestäms om teleföretagets rätt att begränsa användningen av anslutningen av orsak som beror på användaren. Då bestämmelsen är tvingande endast för konsumentkunder, har stängning av anslutningen inte betraktats i avtalsvillkor som tillämpas på företagskunder.

Kommunikationsverket har inte upptäckt sådana förhandsbetalningar eller säkerheter i de undersökta avtalsvillkoren som inte skulle överensstämma med kommunikationsmarknadslagens bestämmelser. Följande teleföretag hade antingen förbehållit sig större rätt att vägra ingå avtal med användaren än vad som bestäms i 60 c § i kommunikationsmarknadslagen eller i sina avtalsvillkor förbehållit sig större rätt att stänga eller begränsa använd-

Dnr 1776/9510/2010

ningen av en anslutning till följd av betalningsförsummelse eller insolvens än vad som bestäms i 73 § i kommunikationsmarknadslagen:

- DNA Ab (mobiltjänster)
- Salon Seudun Puhelin Oy (mobiltjänster)
- Pargas Telefon Ab (mobiltjänster)
- Ålands Telefonandelslag
- Ålands Mobiltelefon Ab

Denna bedömningsfas blev inte ett avgörande kriterium för något av de granskade områdena.

Priset för anslutningen

Enligt 60 c § i kommunikationsmarknadslagen är teleföretaget skyldigt att *till skäligt pris* tillhandahålla användaren en anslutning till ett allmänt kommunikationsnät på den ort där användaren stadigvarande bor eller finns. I motiveringen till lagen konstateras att det skäliga priset på en anslutning kan variera på olika håll i landet. Om användaren erbjuds en mobiltelefonanslutning som anslutning inom ramen för de samhällsomfattande tjänsterna får priset på tjänsten enligt motiveringen emellertid inte vara högre än kostnaderna för användningen av en fast anslutning.³⁶

Enligt 60 c § i kommunikationsmarknadslagen kan teleföretaget också tillhandahålla användaren tjänster via flera anslutningar, om det inte medför oskäliga extra kostnader för användaren. Enligt lagmotiveringen kan oskäliga extra kostnader till exempel vara skyldighet att skaffa dyr kringutrustning eller ett flertal öppningsavgifter för abonnemang.

En anslutning inom samhällsomfattande tjänster kan genomföras både med en anslutning till det fasta nätet och med ett abonnemang till mobilnätet. Vid bedömningen av huruvida priset för en anslutning inom samhällsomfattande tjänster är skäligt ska priserna för anslutningar som genomförs med olika tekniker beaktas. Om det är möjligt att tillhandahålla kunden en anslutning inom samhällsomfattande tjänster med hjälp av flera olika tekniker räcker det att priset för produkten inom samhällsomfattande tjänster är skäligt för någon av dessa tekniker. Några teleföretag som tillhandahåller fasta telefonitjänster har höjt sina priser för telefonanslutningar i det fasta nätet efter det att de tidigare besluten om samhällsomfattande tjänster hade getts. Priserna för mobilabonnemang och samtal som rings från mobilabonnemang har dock inte höjts på motsvarande sätt. Kommunikationsverkets uppfattning är att priserna för mobilabonnemang och samtal som rings från mobilabonnemang i princip kan anses vara skäliga.

Följande bild illustrerar utvecklingen av priserna för mobilsamtal efter de tidigare besluten om samhällsomfattande tjänster.

³⁶ I en promemoria som utfärdades 31.12.2009 har Kommunikationsverket bestämt principerna för bedömning av ett skäligt pris på en telefonitjänst inom ramen för samhällsomfattande tjänster (Dnr 1907/9512/2009).

Dnr 1776/9510/2010

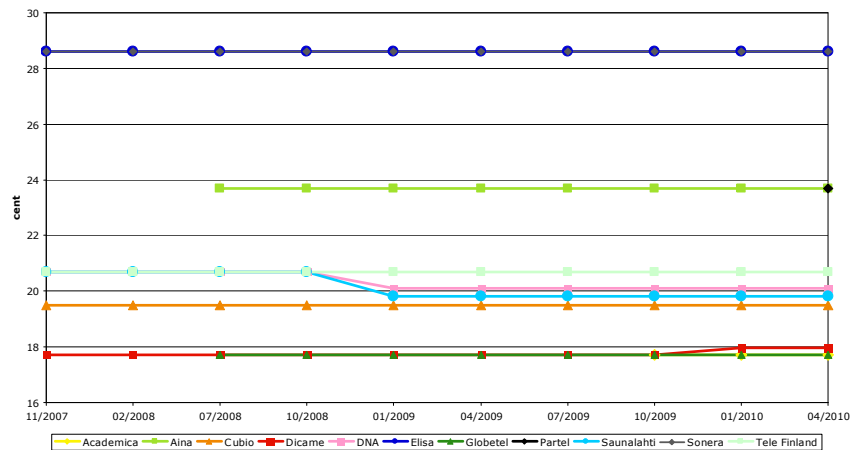

Bild 1. Priset på ett tre minuter långt mobilsamtal enligt operatör (Källa: Kommunikationsverkets marknadsöversikt 2/2010)

Denna bedömningsfas blev inte ett avgörande kriterium för något av de granskade områdena.

Anslutningens leveranstid

För att uppskatta behovet av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster utreddes de verkliga leveranstiderna för fasta telefonanslutningar och mobilabonnemang³⁷.

Gränsvärdet vid bedömningen av skäliga leveranstider för anslutningar har varit 21 dygn, om leveransen av anslutningen inte förutsätter att ett nytt nät byggs. På basis av detta kriterium har det ansetts att användaren inte har tillräckliga möjligheter att erhålla samhällsomfattande tjänster från ett visst teleföretag om teleföretaget inte kunde leverera anslutningen inom denna tid i minst 95 procent av de gjorda beställningarna. Teleföretagens leveranstider avviker i praktiken från varandra för olika tjänster. Eftersom skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i kommunikationsmarknadslagen har definierats på ett teknologineutralt sätt, anser Kommunikationsverket att det i bedömningen inte är motiverat att ställa olika krav på tjänster som genomförts på olika sätt.

Denna bedömningsfas blev inte ett avgörande kriterium för något av de granskade områdena.

4.5 Områden där det inte är nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster

Kommunikationsverket ska enligt kommunikationsmarknadslagen utse en operatör för samhällsomfattande tjänster inom ett visst geografiskt område, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls. Om det på basis av ovan beskrivna faser inte finns något urvalsbehov, är det inte nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster på området.

Kommunikationsverket anser att det inte är nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster för att trygga användarnas intressen i följande 295 kommuner och 3 kommundelar:

³⁷ Förfrågan om kvaliteten på teletjänster år 2009 (Dnr 916/9414/2009 och 2068/9414/2009).

Dnr 1776/9510/2010

Akaa, Alajärvi, Alavieska, Alavus, Artsjö, Asikkala, Askola, Aura, Enonkoski, Esbo, Eura, Euraåminne, Evijärvi, Finström, Forssa, Geta, Haapajärvi, Haapavesi, Karlö, Halsua, Fredrikshamn, Hammarland, Hankasalmi, Hangö, Harjavalta, Hartola, Hattula, Haukipudas, Hausjärvi, Heinola, Heinävesi, Helsingfors, Hirvensalmi, Hollola, Honkajoki, Huittinen, Humppila, Hyrynsalmi, Hyvinge, Hämeenkoski, Tavastkyro, Tavastehus, Ii, Idensalmi, Iitti, Ikalis, Ilmajoki, Imatra, Ingå, Storå, Storkyro, Jalasjärvi, Janakkala, Joensuu, Jockis, Jorois, Joutsa, Juankoski, Juuka, Juupajoki, Juva, Jyväskylä, Jämijärvi, Jämsä, Träskända, S:t Karins, Kaavi, Kajana, Kalajoki, Kangasala, Kangasniemi, Kankaanpää, Kannonkoski, Kannus, Bötom, Karislojo, Högfors, Karstula, Karttula, Karvia, Kaskö, Kauhajoki, Kauhava, Grankulla, Kausby, Keitele, Kemi, Kimitoön, Kempele, Kervo, Kerimäki, Kesälahti, Keuruu, Kihniö, Kiikoinen, Kiiminki, Kinnula, Kyrkslätt, Kitee, Kiuruvesi, Kivijärvi, Kumo, Karleby, Konnevesi, Kontiolahti, Korsnäs, Koski Tl, Kotka, Kouvola, Kristinestad, Kronoby, Kuhmalahti, Kuhmoinen, Kuopio, Kuortane, Kurikka, Gustavs, Kylmäkoski, Kyyjärvi, Kärkölä, Kärsämäki, Kjulo, Lahtis, Laihela, Laitila, Lapträsk, Lapinlahti, Lappajärvi, Villmanstrand (utom tidigare Ylämaa kommun), Lappo, Laukaa, Lavia, Lemi, Lempäälä, Leppävirta, Lundo, Limingo, Lojo, Loimaa, Loppi, Lovisa, Luhanka, Lumijoki, Lumparland, Larsmo, Luumäki, Luvia, Västaboland (utom tidigare Nagu kommun), Malax, Maaninka, Mariehamn, Marttila, Masku, Merijärvi, Sastmola, Miehikkälä, S:t Michel, Muhos, Korsholm, Muurame, Mynämäki, Mörskom, Mäntsälä, Mänttä-Vilppula, Mäntyharju, Nådendal, Nakkila, Nastola, Nilsiä, Nivala, Nokia, Nousis, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Närpes, Oravais, Orimattila, Oripää, Orivesi, Oulainen, Uleåborg, Oulunsalo, Outokumpu, Padasjoki, Pemar, Paltamo, Parikkala, Parkano, Pedersöre, Perho, Pertunmaa, Petäjävesi, Pieksämäki stad, Pielavesi, Jakobstad, Pihtipudas, Birkala, Polvijärvi, Päämark, Björneborg, Borgnäs, Borgå, Pukkila, Punkaharju, Punkalaidun, Puolanka, Puumala, Pyttis, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Pyhärinta, Pälkäne, Pöytyä, Brahestad, Raseborg, Reso, Rantasalmi, Raumo, Rautalampi, Rautjärvi, Riihimäki, Ristiina, Ristijärvi, Ruokolahti, Ruovesi, Rusko, Rääkkylä, Saarijärvi (utom tidigare Pylkönmäki kommun), Salo, Saltvik, Sastamala, Sagu, Savitaipale, Nyslott, Seinäjoki, Sievi, Siikainen, Siikajoki, Siikalatva, Siilinjärvi, Sibbo, Sjundeå, Soini, Somero, Sonkajärvi, Sotkamo, Sulkava, Sund, Suonenjoki, Sysmä, Säskylä, Taipalsaari, Tövsala, Tammela, Tammerfors, Tarvasjoki, Tervo, Östermark, Tohmajärvi, Toholampi, Toivakka, Åbo, Tuusniemi, Tusby, Tyrnävä, Töysä, Ulvsby, Urjala, Utajärvi, Nykarleby, Nystad, Vaala, Vasa, Valkeakoski, Vanda, Varkaus, Varpaisjärvi, Vehmaa, Vesanto, Vesilahti, Vetil, Vieremä, Vihanti, Vichtis, Viitasaari, Vimpeli, Virolahti, Virdois, Vårdö, Lillkyro, Vörå-Maxmo, Yli-Ii, Ylivieska, Ylöjärvi, Ypäjä, Etseri och Äänekoski.

4.6 Sammanfattning av behovet av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster

En sammanfattning av urvalsbehovet kan visas på följande kartbild. Områden som är markerade med rött har inte ett täckande kommunikationsnät där samhällsomfattande tjänster kan tillhandahållas. Områden som är markerade med violett har inte ett tillräckligt antal konkurrerande operatörer som är oberoende av varandra och kan tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Områden som är markerade med grönt är sådana där det enligt Kommunikationsverkets uppfattning inte är nödvändigt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster. Områdesindelningen på kartan baserar sig på kommunindelningen från år 2008, och därför motsvarar den inte fullständigt den indelning av områden som använts i analysen av samhällsomfattande tjänster. Cirka 5,2 procent av Finlands befolkning bor på de utsedda områdena.

Dnr 1776/9510/2010

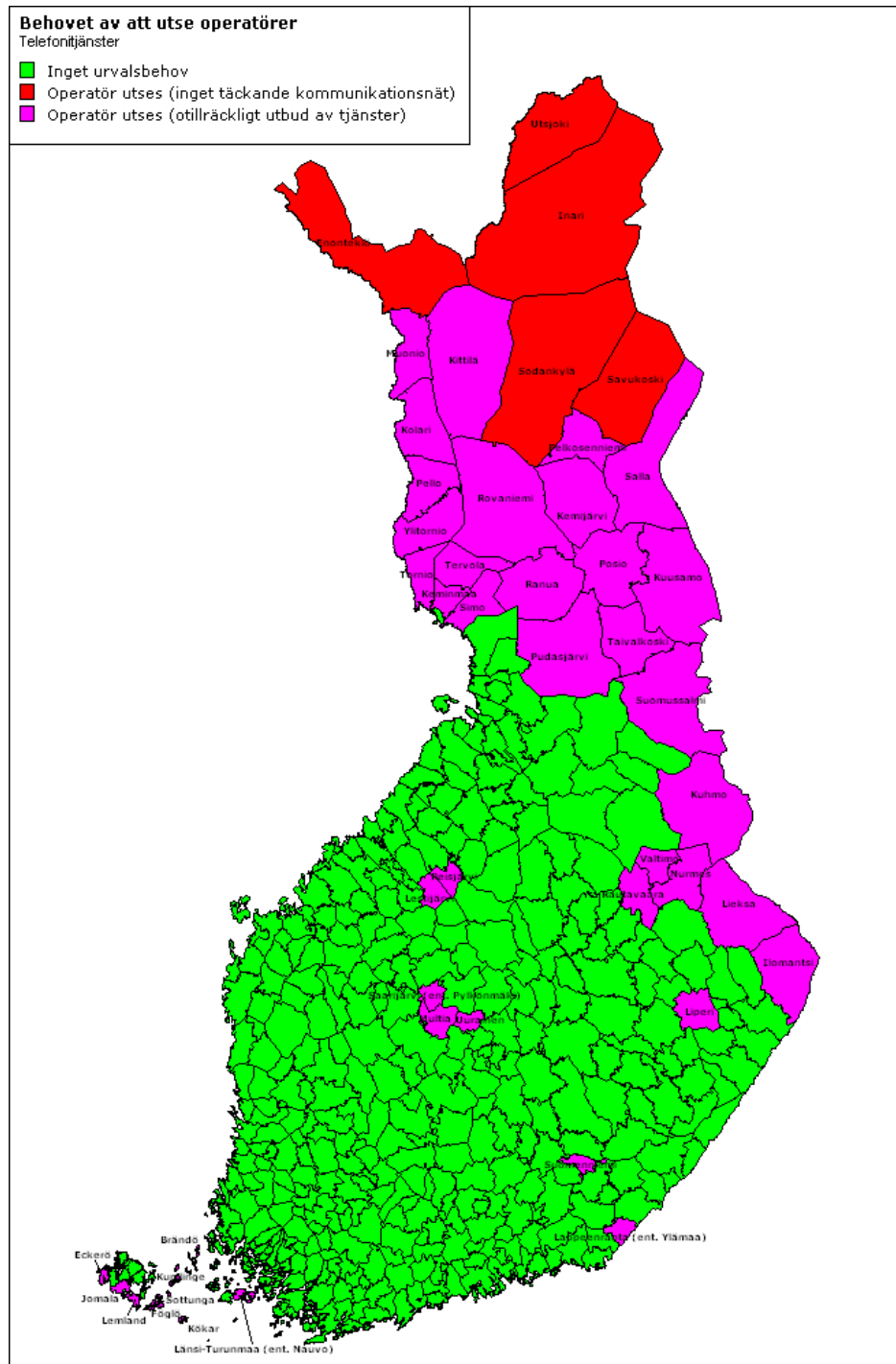

Bild 2. Behovet av att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster som avser telefonitjänster.

Dnr 1776/9510/2010

5. URVAL AV OPERATÖRER FÖR SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

5.1 Kriterier och förfarande som använts vid urvalet

Enligt kommunikationsmarknadslagen ska det företag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster utses till operatör för samhällsomfattande tjänster. Det allmänna syftet med kommunikationsmarknadslagens 1 § är att främja utbudet och användningen av tjänster i kommunikationsnät och säkerställa att kommunikationsnät och kommunikationstjänster tillhandahålls på skäliga villkor för alla teleföretag och användare i hela landet. Lagens mer specifika mål är att sörja för att de möjligheter till telekommunikation som står till buds i Finland överensstämmer med användarnas skäliga behov, konkurrerar sinsemellan, är tekniskt utvecklade, håller god kvalitet, är driftsäkra och trygga samt har förmånliga priser.

Det förfarande som följs vid urvalet av operatörer för samhällsomfattande tjänster har karaktären av en jämförelse, där de teleföretag som är verk samma på det geografiska område som är under granskning placeras i rangordning utifrån urvalskriterier som är kopplade till kommunikationsmarknadslagens syften. Det teleföretag som uppfyller kriterierna bäst, utses till operatör för samhällsomfattande tjänster.

Kommunikationsmarknadslagens syften har inte satts i prioritetsordning i lagstiftningen. I motiveringen till bestämmelsen om urval av operatör för samhällsomfattande tjänster har man däremot konstaterat att lagens syfte är att i första hand trygga användarnas intressen.³⁸ Enligt Kommunikationsverket ska valet av en operatör för samhällsomfattande tjänster emellertid inte baseras på främjandet av ett enskilt syfte med lagen, utan alternativa sätt att genomföra den samhällsomfattande tjänsten ska bedömas som helhet.

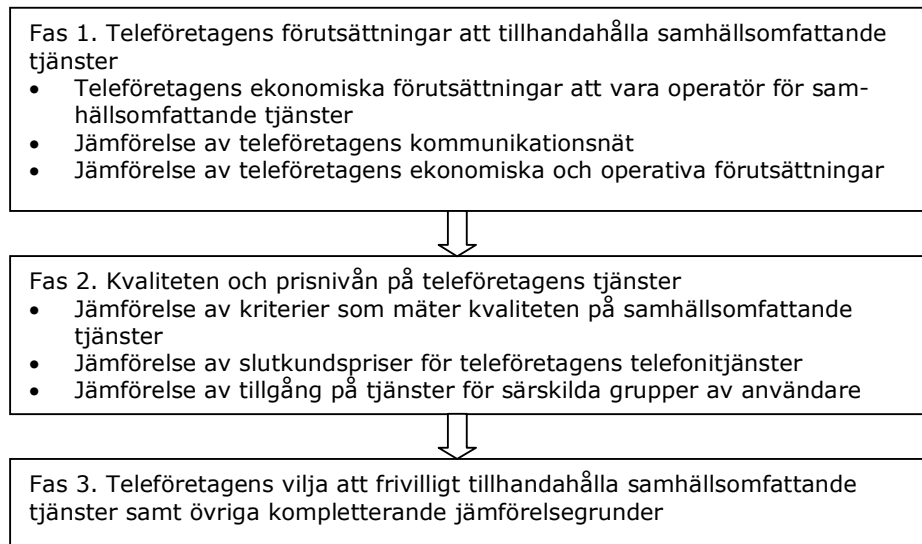
I synnerhet krävs på ett effektivt, objektivt, öppet och icke-diskriminerande urvalsförfarande förutsätter att kriterierna för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster definieras så exakt som möjligt på förhand och att de tillämpas opartiskt. Även i detta fall ska man kunna komplettera urvalsförfarandet med en övergripande jämförelse av olika alternativa sätt att genomföra de samhällsomfattande tjänsterna, om man utifrån de fastställda kriterierna endast kan konstatera små skillnader mellan de jämförda teleföretagen.

5.2 Bedömning av teleföretag och urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster

Kriterierna för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster kan presenteras i förenklad form med figuren nedan. Urvalet genomförs i faser, så att man går vidare till den följande fasen i bedömningen endast, om man inte kan konstatera tillräckliga skillnader mellan de jämförda teleföretagen.

³⁸ RP 150/2006, s. 23.

Dnr 1776/9510/2010

Kommunikationsverket framhäver att i denna bedömning som görs i faser är det fråga om en förenklad modell för att man ska kunna jämföra teleföretag mellan varandra utgående från kommunikationsmarknadslagets syften. För alla områden som granskats har Kommunikationsverket uppskattat, om det vore nödvändigt att komplettera förfarandet med en bedömning som beaktar helhetsläget på ett mera omfattande sätt. Syftet med en sådan bedömning är att säkerställa att det teleföretag eller de teleföretag som har de bästa förutsättningarna alltid utses till operatör för samhällsomfattande tjänster. En bredare bedömning har ansetts vara motiverad i de fall då man i de olika faserna endast har kunnat visa små skillnader mellan de jämförda teleföretagen.

Nedan beskrivs de faser av jämförelsen då Kommunikationsverket har valt operatörer som utses för samhällsomfattande tjänster.

Fas 1. Teleföretagens förutsättningar att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

Teleföretagens ekonomiska förutsättningar att vara operatör för samhällsomfattande tjänster

I kommunikationsmarknadslagets motivering har man i fråga om lagens allmänna syfte avseende kommunikationstjänsternas förmånlighet ansett att man vid urval av operatör för samhällsomfattande tjänster i första hand ska sträva efter att säkerställa utbudet av tjänsten så kostnadseffektivt som möjligt.³⁹ Kommunikationsverket anser att man utgående från lagens syften vid urvalet av operatörer för samhällsomfattande tjänster kan lägga särskild vikt vid de urvalskriterier som gäller teleföretagens tekniska och ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla tjänsten. De ekonomiska förutsättningarna har varit ett uteslutande kriterium. Detta innebär att man i den egentliga jämförelsen endast har beaktat sådana i området verksamma teleföretag som utifrån deras ekonomiska resurser kan antas vara kapabla att vara operatörer för samhällsomfattande tjänster i området även på lång sikt. Kriterier och klassificeringar som nämns ovan i 4.3 har använts vid bedömningen.

Tampereen Puhelin Oy och AinaCom Oy är teleföretag för det fasta nätet som bland de granskade företagen inte uppfyller förutsättningen för teleföretagets ekonomiska situation. Med tanke på teleföretag i mobilnätet uppfyl-

³⁹ RP 150/2006, s. 23.

Dnr 1776/9510/2010

ler Academica Oy, Cubio Oy och Dicame Oy inte denna förutsättning. Därför anser Kommunikationsverket att dessa teleföretag inte kan utses till operatörer för samhällsomfattande tjänster.

Corenet Oy, Fujitsu Services Oy och TDC Oy tillhandahåller telefonitjänster som är avsedda endast för företagskunder. Dessutom är Academica Oy, Dicame Oy, Global Business Call Oy, Mariehamns Telefon Ab och Voxbone SA företag som riktar sina VoIP-tjänster endast till företagskunder. Kainuun Puhelinosuuskuntas mobiltelefonitjänster tillhandahålls endast företagskunder. Kommunikationsverket har inte beaktat sådant tjänsteutbud vid urvalet.

Jämförelse av teleföretagens kommunikationsnät

I motiveringen till 59 § i kommunikationsmarknadslagen konstateras att hur förmånliga kostnaderna för kommunikationstjänsterna är ska bedömas ur användarnas synvinkel och vid valet av företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster är det viktigt att i första hand säkerställa att tjänsterna tillhandahålls så kostnadseffektivt som möjligt.⁴⁰

För de företag som uppfyller urvalskriteriet för ekonomiska förutsättningar har Kommunikationsverket gått vidare till att jämföra företagens kommunikationsnät med stöd av de kriterier som beskriver nätens täckning. Kommunikationsverket anser att det företag som redan i dagsläget har det mest täckande kommunikationsnätet som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster i ett bestämt geografiskt område, i princip även har de bästa förutsättningarna att kostnadseffektivt tillhandahålla den samhällsomfattande tjänsten i det aktuella området.

Till kommunikationsmarknadslagen har fogats en ny 60 d § om skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som avser nättjänster. Enligt lagens motivering tillämpas bestämmelsen i situationer, där ett företag som utses till operatör för samhällsomfattande tjänster bara är nätföretag⁴¹. Bestämmelsen gör det möjligt att i dylika situationer utse olika företag för nät- respektive kommunikationstjänster i ett granskat område. Kommunikationsverket konstaterar att det inte är nödvändigt att utse olika nät- och tjänsteföretag för att tillhandahålla samhällsomfattande telefonitjänster inom något av de granskade områdena, eftersom alla nätföretag som klarade det ekonomiska kriteriet tillhandahåller slutkunder telefonitjänster i sitt eget nät.

Jämförelsen av teleföretagens kommunikationsnät har gjorts i flera faser så att man har gått vidare till den följande fasen endast, om man inte kunnat konstatera tillräckliga skillnader mellan de jämförda teleföretagen på ett visst område. Bilaga 2 till denna promemoria omfattar en tabell med kommuner och utsedda operatörer som valts på basis av de olika faserna i jämförelsen av kommunikationsnät.

Kommunikationsverket har i första hand jämfört täckningen av teleföretagens individuella kommunikationsnät. De kommunikationsnät som ett teleföretag äger har fått poäng på basis av deras täckning. Då har man beaktat ett enskilt kommunikationsnäts maximitäckning av de stadigvarande bostäderna och företagets eller sammanslutningarnas verksamhetsställen samt den sammanlagda täckningen av olika kommunikationsnät.

I den första fasen av jämförelsen av kommunikationsnät har man individuellt betraktat de kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande telefonitjänster som genomförts med olika tekniker. Det beror på att kommunikationsnät som ägs av samma teleföretag ofta åtmin-

⁴⁰ RP 150/2006, s. 23.

⁴¹ RP 223/2008, s. 24.

Dnr 1776/9510/2010

stone delvis överlappar varandra, vilket medför att kommunikationsnätens sammanlagda täckningsområde nödvändigtvis inte är heltäckande för hela området. Kommunikationsverket har valt en operatör för samhällsomfattande tjänster i den första fasen av jämförelsen av kommunikationsnät, om endast ett teleföretag har haft ett nästan heltäckande kommunikationsnät för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster på det granskade området. Ett nästan heltäckande kommunikationsnät betyder här ett kommunikationsnät som täcker 99,5 procent av området. Då skulle skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster endast medföra mindre behov av nätbyggnad för operatören. En förutsättning är också att andra nätföretags motsvarande kommunikationsnät har haft ett betydligt mindre täckningsområde, dvs. under 90 procent av området. Ett kommunikationsnäts täckning har betraktats enligt potentiella kunder för samhällsomfattande tjänster, dvs. som en procentuell andel av bostäderna och företagens verksamhetsställen. På basis av denna fas av jämförelsen har Kommunikationsverket inte utsett en operatör för samhällsomfattande tjänster för något av områdena, eftersom det inte har varit möjligt att visa tillräckliga skillnader mellan de jämförda teleföretagen. (Denna fas är fas 1a i tabellen som finns i bilaga 2 till motiveringspromemorian).

I den andra fasen av jämförelsen av kommunikationsnät har Kommunikationsverket betraktat teleföretagens enskilda kommunikationsnät inom områden där inget av teleföretagen hade ett nästan heltäckande kommunikationsnät. Då har det teleföretag blivit utsett vars enskilda kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster har varit betydande mer täckande än de övriga teleföretagens lämpliga kommunikationsnät inom området. Denna förutsättning anses vara uppfylld, om ett teleföretags kommunikationsnät har täckt minst 90 procent av området och täckningen har varit över 15 procentenheter större än det näst mest täckande nätet. På basis av denna fas av jämförelsen har Kommunikationsverket utsett en operatör för samhällsomfattande tjänster för en kommun. (Denna fas är fas 1b i tabellen som finns i bilaga 2 till motiveringspromemorian).

I den tredje fasen av jämförelsen av kommunikationsnät har man tillsammans betraktat både täckningen av teleföretagets mest täckande enskilda kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster och den sammanlagda täckningen av företagets samtliga kommunikationsnät som lämpar sig för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster inom ett visst område. Teleföretagen har fått poäng enligt det mest täckande enskilda nätet, som beskrivits ovan, samt enligt kommunikationsnätens sammanlagda täckning. Den sammanlagda täckningen av kommunikationsnät har definierats så att man till mobilnätets täckning har lagt till det fasta telefonnätets täckning eller alternativt bredbandsnätets täckning (fast eller trådlöst) beroende på vilketdera nätet är mera täckande. Till operatör för samhällsomfattande tjänster har utsetts det teleföretag som på basis av poängen har avsevärt mera täckande kommunikationsnät än de övriga teleföretagen. Här anses att det blir en avsevärd skillnad om den täckning som avses i faserna 1a eller 1b och de sammanräknade nätens täckning har en skillnad på minst över 30 procentenheter jämfört med det mest täckande nätet i området. Kommunikationsverket har på basis av denna fas av jämförelsen utsett en operatör för samhällsomfattande tjänster för 41 kommuner eller kommundelar (Denna fas är fas 1c i tabellen som finns i bilaga 2 till motiveringspromemorian).

Jämförelse av teleföretagens ekonomiska och operativa förutsättningar

Om det inte har gått att visa avsevärda skillnader mellan de jämförda teleföretagens kommunikationsnät, har Kommunikationsverket gått till följande fas där det har jämfört teleföretagens ekonomiska och operativa förutsätt-

Dnr 1776/9510/2010

ningar för att vara en operatör för samhällsomfattande tjänster. Jämförelsegrunderna i denna fas har varit slutkundsmarknadens storlek på området, dvs. teleföretagets marknadsandel. Företagen har fått poäng enligt antalet slutkunder på respektive geografiskt område i förhållande till de övriga företagen. Företaget kan anses vara en etablerad aktör på området, om det har en betydande andel av slutkundsmarknaden inom området.

I jämförelsen har även beaktats teleföretagens eventuella gällande skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster. Utgångspunkten har då varit att det ligger i användarnas intressen att företagets skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster fortsätter. Om företaget från tidigare har haft en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av telefonitjänster, kan företaget själv antas ha goda förutsättningar att tillhandahålla dessa tjänster.

Kommunikationsverket har i denna fas av jämförelsen betraktat alla urvalskriterier i fas 1 som en helhet och utsett en operatör för samhällsomfattande tjänster för fem kommuner. (Denna fas är fas 1d i tabellen som finns i bilaga 2 till motiveringspromemorian.)

6. KOMMUNIKATIONSVERKETS BESLUT OM ÄNDRING AV BESLUTEN OM SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

Kommunikationsverket kommer att genom särskilda beslut upphäva sina tidigare beslut av 15.1.2008, 28.1.2009 och 8.4.2009 om att utse operatörer för samhällsomfattande tjänster: 66/9240/2008, 67/9240/2008, 68/9240/2008, 69/9240/2008, 70/9240/2008, 71/9240/2008, 72/9240/2008, 73/9240/2008, 74/9240/2008, 75/9240/2008, 76/9240/2008, 179/9510/2009 och 180/9510/2009.

Kommunikationsverket utser genom särskilda beslut följande fyra teleföretag till operatörer för samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla telefonitjänster i totalt 44 kommuner och tre kommundelar:

Operatör för samhällsomfattande tjänster	Kommuner eller kommundelar där en operatör för samhällsomfattande tjänster utses
TeliaSonera Finland Oyj	Brändö, Enontekis, Ilomants, Enare, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Kuhmo, Kumlinge, Kuusamo, Kökar, tidigare Ylämaa kommun som sammanslogs med Villmanstrand 1.1.2010, Lestijärvi, Lieksa, Liperi, tidigare Nagu kommun som sammanslogs med Väståboland 1.1.2009, Multia, Muonio, Nurmes, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Pudasjärvi, Rana, Rautavaara, Reisjärvi, Rovaniemi, tidigare Pylkönmäki kommun som sammanslogs med Saarijärvi 1.1.2009, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Sottunga, Suomenniemi, Suomussalmi, Taivalkoski, Tervola, Torneå, Utsjoki, Uurainen, Valtimo och Övertorneå.
Mariehamns Telefon Ab	Föglö.
Ålands Mobiltelefon Ab	Jomala och Lemland.
Ålands Telefonandelslag	Eckerö.

Dnr 1776/9510/2010

En sammanfattning av de utsedda operatörerna kan visas på följande kartbild. Operatörerna har egen färg som anger de områden där operatören tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Områdesindelningen på kartan baserar sig kommunindelningen från år 2008, och därför motsvarar den inte fullständigt den indelning av områden som använts i analysen av samhällsomfattande tjänster. De utsedda operatörerna och den fas av granskningen då företaget blev utsett ges in en separat tabell som finns i bilaga 2 till denna promemoria.

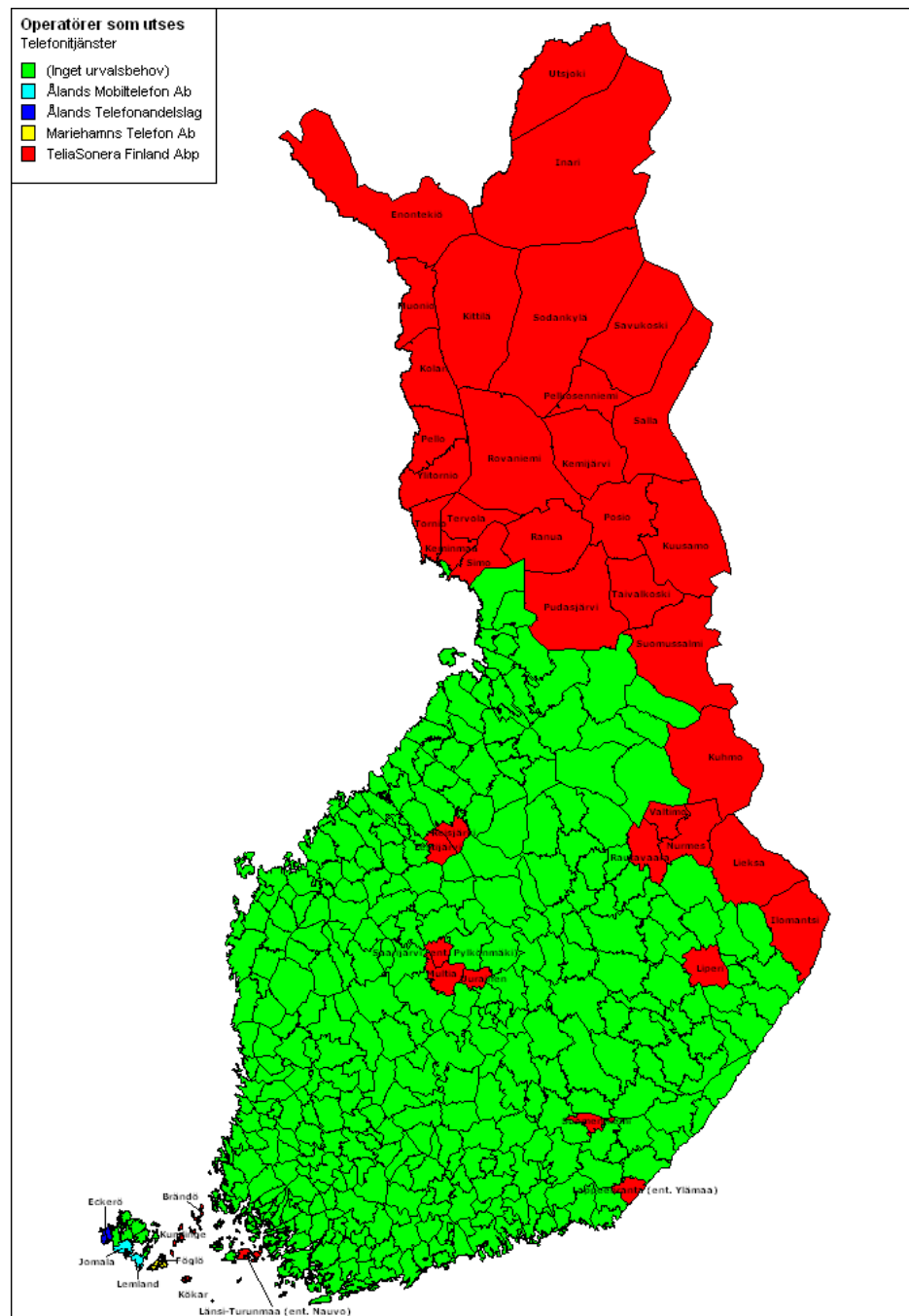

Bild 3. Operatörer som utses att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i form av telefoni-tjänster.

Dnr 1776/9510/2010

7. IKRAFTTRÄDANDE

Beslutet börjar gälla från delfåendet och gäller tills vidare, om inte Kommunikationsverket ändrar beslutet på det sätt som förutsätts i kommunikationsmarknadslagens 59 §, grundat på att de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats på ett väsentligt sätt.

Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

8. LAGRUM

Kommunikationsmarknadslagen (393/2003) 59 §, 60 b §, 60 c §, 60 d § och 127 §.

9. OFFENTLIGT SAMRÅD OM URVALSFÖRFARANDET OCH UTKASTEN TILL BESLUT

9.1 Offentligt samråd

Förfarandet för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster ska enligt kommunikationsmarknadslagen vara effektivt, objektivt, öppet och icke-diskriminerande. Förfarandet ska vidare uppfylla kraven i förvaltningslagen (2003/434). Kommunikationsverket anser att säkerställandet av att de krav som ställs på förfarandet uppfylls förutsätter ett omfattande hörande om beskrivningen av urvalsförfarandet och urvalet av operatörer för samhällsomfattande tjänster.

Kommunikationsverket reserverade teleföretag som tillhandahåller rösttjänster möjlighet att bli hörda om beskrivningen av urvalsförfarandet och utkastet till beslut. Eftersom urvalet av operatörer för samhällsomfattande tjänster har omfattande inverkan på medborgarnas förhållanden och handlar om tillgången till grundläggande tjänster, reserverades även en allmän möjlighet att bli hörd om beskrivningen av förfarandet för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster och om utkastet till beslut. Kommunikationsverket reserverade en allmän möjlighet att påverka genom att publicera en annons om hörandet samt ett utkast till promemoria på ämbetsverkets webbplats. För att avge utlåtande var det också möjligt att erhålla ett utkast till promemorian på Kommunikationsverkets kundtjänst.

Kommunikationsverket bad separat om utlåtande av aktörerna nedan, eftersom besluten om urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster kan ha inverkan på aktörernas verksamhetsområde, ansvarsområde eller på de personer aktörerna representerar.

Finnet-förbundet rf., FiCom ry, Konkurrensverket, Energimarknadsverket, Konsumentverket, Finlands konsumentförbund, Kuluttajat - Konsumenterna ry, Finlands Egnahemsförbund rf., Finlands Fastighetsförbund rf., Finlands Dövas Förbund rf., Synskadades Centralförbund rf., Invalidförbundet rf., Förbundet Utvecklingsstörning rf., Centralförbundet för de gamla väl rf., Hörselvårdsförbundet rf., Föreningen Finlands Dövblinda rf., Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f., Stroke- och dysfasiförbundet rf., Riksomfattande handikapprådet, Företagarna i Finland, Centralhandelskammaren, Kommunförbundet, Elöverkänsliga i Finland rf., de regionala närings-, trafik- och miljöcentralerna samt landskapsförbunden.

Dnr 1776/9510/2010

9.2 Utlåtanden om utkast till beslut och beaktande av dem

Utlåtanden som Kommunikationsverket fick ta emot har samlats ihop och behandlas nedan enligt tema. Kommunikationsverkets kommentarer till framförda åsikter och beaktande av dem anges i kursiv.

Allmänt

Konsumentverket betonar användarnas intressen och likvärdighet. I samhällsomfattande tjänster är det fråga om nödvändighetstjänster utan vilka användaren inte kan klara av sitt all dagliga liv. Kommunikationstjänster har en omedelbar verkan på användarnas grundrättigheter, såsom integritetsskydd och yttrandefrihet. I telefonitjänster måste man även ta hänsyn till likvärdigheten av användare av samhällsomfattande tjänster i förhållande till de övriga användarna inom området. Konsumentverket anser att det är bra och viktigt att man i utkastet till promemorian fäster särskild uppmärksamhet vid användare med låga inkomster.

Regionindelning och kommunsammanslagningar

Blue Lake Communications Oy anser att det är orättvis att företaget har utsetts till operatör för samhällsomfattande tjänster (i syfte att tillhandahålla bredbandstjänster) i Savonlinna kommuns område som enligt företaget främst hör till TeliaSonera Finland Oyj. Efter kommunsammanslagningen (1.1.2009) blev Savonranta en del av Savonlinna. Blue Lake Communications Oy:s nät täcker endast en del av nuvarande Savonlinna kommuns geografiska område.

Vid bedömningen av urvalsbehovet och vid urvalet av operatörer har Kommunikationsverket betraktat kommunikationsnätens täckning av de stadigvarande bostäderna och företagens eller sammanslutningarnas verksamhetsställen. Kommunikationsnätens geografiska täckning kan avvika från det. Urvalsbehovet har i regel bedömts kommunvis. Det betyder att ett företag delvis kan bli utsett för ett sådant område som inte är företagets traditionella verksamhetsområde. Bedömningen av telefonitjänster har inte medfört ett urvalsbehov för Savonlinna kommuns område. Blue Lake Communications Oy har inte blivit utsett till operatör för samhällsomfattande tjänster som avser telefonitjänster på något av de undersökta områdena, och därför finns det inget behov av att ändra besluten.

Elisa Abp anser fortfarande att Kommunikationsverkets kriterier för definiering av områdena för samhällsomfattande tjänster är för stränga, dvs. tillämpningen av kriterierna leder till att områdena för samhällsomfattande tjänster blir för stora. Elisa har i sina tidigare utlåtanden motiverat ärendet i mer detalj.

TeliaSonera Finland Oyj anser att den kommunvisa bedömningen inte tar hänsyn till skillnaderna inom de olika kommunerna i fråga om invånarnas tillgång till rösttjänster. Kommunikationsverkets förfarande har lett till att områdena för samhällsomfattande tjänster har blivit för stora i de olika kommunerna och det försvårar uppkomsten av konkurrerande utbud. Majoriteten av kunderna inom varje kommun får enligt TeliaSonera ett tillräckligt utbud av telefonitjänster utan att det behövs ålägga några skyldigheter och nästan alla kunder inom de granskade områdena (t.ex. norra Finland) har tillgång till de samhällsomfattande tjänsterna utan skyldigheter. TeliaSonera tycker att hela norra Finland omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster utan grund.

Dnr 1776/9510/2010

Nylands förbund anser att den kommunvisa granskningen är problematisk, då kommunikationsnätens gränser nödvändigtvis inte sammanfaller med kommunernas administrativa gränser. Nylands förbund nämner att Raseborg, som finns i Nylands landskap, har granskats som ett undantag i enlighet med den tidigare kommunindelningen, men skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster gäller inte Raseborg, trots att samhällsomfattande tjänster till exempel måste tillhandahållas i Torneå, som är lika stor med lite mindre invånarantal.

Nylands förbund föreslår att avgränsningen enligt kommuner ska upphöra och att skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska gälla alla de områden där syftet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster annars inte uppnås. Enligt förbundet är det särskilt viktigt att uppgiftsbasen i beslutsutkastet utökas med kommunernas utlåtanden, i synnerhet om en kommun ingår i den regionindelningen som finns i bilaga 1 till promemorian. Även TeliaSonera Finland Oyj anser att Kommunikationsverket kunde ha bedömt urvalsbehovet också enligt en mer precis geografisk indelning än kommunindelningen, på samma sätt som man gjort i samband med projektet Bredbandet 2015. Kommunikationsverket hänvisar även till urvalsförfarande effektivitet, t.ex. när det undersöker kommunikationsnätets täckning, men TeliaSonera anser att det inte är en tillräcklig grund utan de geografiska granskningsområdena bör motsvara de skillnader som upptäcks vid tillgången till samhällsomfattande tjänster.

Kommunikationsverket har ordnat ett offentligt samråd om sitt utkast till promemoria. Begäran om utlåtande har inte skickats till kommunerna utan Kommunikationsverket har ansett att information till landskapsförbunden är tillräcklig. Enskilda kommuner har dock fått möjlighet att avge sitt utlåtande, om de har önskat det.

Alla områden har rätt till samhällsomfattande tjänster och en operatör för samhällsomfattande tjänster utses, om det anses vara nödvändigt. Det är möjligt att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster särskilt, om det upptäcks problem i tillgången till rösttjänster inom ett visst område.

En kommun är en tydligt identifierbar enhet för granskning för dem som använder kommunikationstjänster och en kommunvis granskning är det tydligaste granskningssättet med tanke på skyldigheter och beslut som gäller samhällsomfattande tjänster. I vissa fall har kommunindelningen preciserats, då gränserna för sk. traditionella verksamhetsområden för fasta nät avsevärt avviker t.ex. från gränserna för nya storkommuner som bildats till följd av kommunsammanslagningarna. Enligt teleföretagens uppgifter har tillgången till telefonitjänster varit tillräcklig i Raseborg (f.d. Karis, Pojo och Ekenäs kommundelar). Där finns därför inget urvalsbehov.

Den geografiska granskningen i projektet Bredbandet 2015 har gjorts särskilt för varje projektområde, vilka bestäms på basis av lagen om bredbandsstöd. Geografiskt sett är områdena noggrant avgränsade och de har inte något samband med granskningen av utbudet av samhällsomfattande telefonitjänster.

Tekniskt genomförande av samhällsomfattande tjänster

Konkurrensverket tycker att det är en rätt utgångspunkt att företagen inte kan åläggas skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster med hjälp av en viss teknik. För teleföretagen betyder det en möjlighet att utveckla sitt serviceutbud på ett sådant sätt som tekniskt och ekonomiskt sett

Dnr 1776/9510/2010

är mest effektivt i de olika marknadslägen. Det främjar också utvecklingen av konkurrensläget med tanke på de tjänster som erbjuds användare. Konkurrensverket önskar dessutom fästa uppmärksamhet vid att marknadsuppföljning är viktig även då det gäller tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster, så att det vid behov är möjligt att göra ändringar i skyldigheterna.

Enligt FiCom rf gör direktivet om samhällsomfattande tjänster (artikel 4) en skillnad mellan tillhandahållande av anslutningar och tillhandahållande av tjänster. Den först nämnda omfattar anslutning till det allmänna nätet i en fast anslutningspunkt och anslutningen ska göra det möjligt att stödja röst-, telefax- och datakommunikation (punkt 2 och 3). Den tillhandahållna tjänsten omfattar däremot en allmänt tillgänglig telefonitjänst som tillåter uppringning och mottagning av nationella och internationella samtal. FiCom konstaterar att det i promemorian inte gjordes någon skillnad mellan tillhandahållandet av anslutningar och tillhandahållandet av tjänster. Också TeliaSonera Finland Oyj anser att analysen inte i tillräcklig mån beaktar att det är fråga om skyldigheten att tillhandahålla en anslutning till det allmänna kommunikationsnätet där även andra aktörer än operatören med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kan erbjuda tjänster.

Till ändringen av kommunikationsmarknadslagen som är under behandling i riksdagen föreslås enligt TeliaSonera Finland Oyj att innehållet i samhällsomfattande tjänster även skulle omfatta tjänster som är bundna till en viss teknologi, såsom textmeddelanden och videosamtal, som faller utanför direktivet om samhällsomfattande tjänster. Dessa specialtjänster skulle enligt regeringens proposition läggas till de nuvarande skyldigheterna för samhällsomfattande tjänster utan en särskild analys.

Centralförbundet för de gamlas väl anser att telefonanslutningen ska vara sådan att den utöver de sedvanliga telefonitjänsterna möjliggör en driftsäker och trygg användning av trygghetstelefon. Ficom anser att tillhandahållandet av allmänna telefonitjänster inte omfattar telefax.

Det är inte möjligt att ta hänsyn till eventuella ändringar i kommunikationsmarknadslagen som är under beredning när beslut om samhällsomfattande tjänster fattas.

Det är möjligt att utse olika företag till operatör för samhällsomfattande tjänster som avser nättjänster och till operatör för samhällsomfattande tjänster som avser kommunikationstjänster. Kommunikationsverket konstaterar att det inte är nödvändigt att utse olika nät- och tjänsteföretag för att tillhandahålla samhällsomfattande telefonitjänster inom något av de granskade områdena, eftersom alla nätföretag som klarade det ekonomiska kriteriet tillhandahåller telefonitjänster för slutkunder i sitt eget nät.

Kommunikationsverket kan inte ålägga operatörer för samhällsomfattande tjänster att erbjuda tilläggstjänster som speciellt är avsedda för användare med funktionshinder. Orsaken är att artikel 7 i direktivet om samhällsomfattande tjänster inte har verkställts i den finländska kommunikationsmarknadslagen, utan det konstateras i regeringens proposition att de särskilda åtgärder som avses i artikeln i Finland har säkerställts bl.a. genom bestämmelser i speciallagar.⁴²

Kommunikationsverket konstaterar att den tillhandahållna anslutningen enligt artikel 4.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster ska stödja överföring av telefax. Kommunikationsverket är därför av den åsikten

⁴² RP 112/2002 s. 82.

Dnr 1776/9510/2010

att telefax ska anses vara sådana sedvanliga telefonitjänster som hör till samhällsomfattande tjänster såsom avses i kommunikationsmarknads-lagen.

Tjänsternas kvalitet och prissättning

Enligt Konsumentverket måste kvaliteten på produkter som tillhandahålls i form av samhällsomfattande tjänster motsvara kvaliteten på likadana produkter som konsumenterna normalt förväntar sig att få på marknaden. Om konsumenten erbjuds ett mobilabonnemang i form av en samhällsomfattande tjänst, ska konsumenten kunna använda abonnemanget på ett sedvanligt sätt och så som mobilabonnemangen på övriga områden fungerar. Kravet på, att täckningen av ett mobilabonnemang som tillhandahålls i form av en samhällsomfattande tjänst är tillräcklig om telefonen fungerar åtminstone på ett ställe inne i en byggnad, skulle då inte vara tillräckligt.

Norra Karelens landskapsförbund påpekar att i Kajanaland finns fortfarande kommuner och områden där det inte finns heltäckande kommunikationsnät. Enligt landskapsförbundet ska skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster inte slopas för något av områdena innan täckningen av ersätande kommunikationsnät har säkerställts tillräckligt bra.

Norra Karelens landskapsförbund tycker att användares skyldighet att använda en extra antenn är orimlig därför att användaren skulle behöva testa olika operatörers anslutningar och placering av antennen för att kunna få fungerande rösttjänster. Dessutom borde operatören med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster installera den extra antennen kostnadsfritt. Enligt landskapsförbundet ska mobilnäten ha ett sådant täckningsområde att telefontrafiken fungerar utan extra antenner. Utanför tätorter i Östra och Norra Finland skulle kunderna för företag i resebranschen och till exempel invånare i servicehus inte på ett förnuftigt sätt kunna använda sina egna mobiltelefoner för att hålla kontakt och för att ringa nödsamtal. Mobiltelefonen är det enda larmredskapet också när man rör sig i glest bebyggda områden eller ödemarksområden. Landskapsförbundet anser att operatörerna bör åläggas skyldighet att ta hand om mobiltelefonnätens täckning.

Avsikten med reglering av samhällsomfattande tjänster är enligt kommunikationsmarknadslagen att garantera telefonitjänster på basnivå på en fast plats, antingen en fysisk persons permanenta bostad eller ett företags verksamhetsställe. Kommunikationsverket anser att man, inne i en byggnad, inte kan påföra en anslutning till samhällsomfattande tjänster ett större krav på hörbarhet än till en fast telefonförbindelse då det skulle påföra mobilnäten ett betydligt större krav vad hörbarheten gäller.

Kommunikationsverket beräknar att en extra riktad antenn på högst fem meters höjd ovanför markytan är i regel tillgänglig till kunderna till rimlig kostnad. Ett företag som tillhandahåller rösttjänster är inte skyldigt att delfinansiera kundens terminalutrustning för vanliga telefonanslutningar. Kostnaderna för terminalutrustning som behövs för användning av anslutningen inom ramen för samhällsomfattande tjänster ska vara rimliga både för kunden och för operatören för samhällsomfattande tjänster.

På basis av uppgifter som teleföretagen har sänt till Kommunikationsverket anses tillgången till telefonitjänster vara heltäckande inom de områden som Norra Karelens landskapsförbund nämner, och därför har någon operatör för samhällsomfattande tjänster inte utsetts där. Om det blir problem, kan Kommunikationsverket undersöka ärendet i en-

Dnr 1776/9510/2010

*skilda fall och vid behov utse en operatör som tillhandahåller samhälls-
omfattande tjänster.*

Enligt Konsumentverket ska konsumenternas likvärdighet beaktas när det gäller att tillhandahålla samhälls-omfattande tjänster i form av telefonitjänster. Prisnivån för fasta telefonitjänster är endast en jämförelsepunkt vid bedömningen av rimlig prissättning av samhälls-omfattande tjänster som tillhandahålls i form av mobiltelefonitjänster. Dessutom ska beaktas att prisutvecklingen inte ökar den regionala olikvärdigheten i telefonitjänster. Om prissättningen av mobilabonnemang eller -tjänster inom ett område för samhälls-omfattande tjänster avviker avsevärt från prissättningen av motsvarande telefonitjänster inom ett annat område, ska uppmärksamhet fästas vid detta när skälig prissättning bedöms.

Vid bedömningen av urvalsbehovet har man ansett att det är tillräckligt om varje företag som tillhandahåller rösttjänster inom området tillhandahåller minst en anslutning till skäligt pris. Mobilabonnemang prissätts i regel på samma sätt överallt i landet. Vid bedömningen av urvalsbehovet upptäcktes inte några prissättningsproblem. Kommunikationsverket kan inte tillgripa detaljprissättningen för sedvanliga telefonitjänster. Kommunikationsverket följer upp prissättningen av tjänster regelbundet och utövar tillsyn över prissättningen av samhälls-omfattande tjänster från fall till fall.

Kommersiellt utbud av rösttjänster och konkurrensläge

Enligt Konsumentverket och Finlands konsumentförbund bör utbudet av kommunikationstjänster ske på kommersiella grunder och skyldigheter bör åläggas endast om det är nödvändigt för att trygga tillgången till samhälls-omfattande tjänster eller om det förbättrar konsumentens ställning. Kommunikationsverkets riktlinjer är i detta hänseende motiverade, anser Konkurrensverket och Finlands konsumentförbund.

FiCom rf betonar att enligt huvudregeln i 59 § i kommunikationsmarknads-
lagen ska en operatör för samhälls-omfattande tjänster utses endast om det är nödvändigt för att säkerställa att samhälls-omfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Utgångspunkten vid bedömningen av samhälls-omfattande tjänster bör vara att det inte finns något behov av samhälls-omfattande tjänster, om det finns tillgång till utbudet med skäliga extra åtgärder på den ort där slutanvändaren stadigvarande bor eller finns. FiCom önskar tydligare grunder för de faktorer som avgör att utbudet hos två tjänsteleverantörer eller till och med en tjänsteleverantör inte tryggar att prisen och villkoren inte blir oskäligen för konsumenten.

FiCom rf anser att promemorians hänvisningar till en konkurrensrättslig bedömning och oligopolteori som utgångspunkt för bedömningen av urvalsbehovet inte motsvarar det verkliga läget på marknaden. TeliaSonera Finland Oyj anser att kravet på tre sinsemellan konkurrerande tjänsteleverantörer strider mot kommunikationsmarknadslagen, och att det inte enbart är antalet aktörer som beskriver huruvida konkurrensläget är fungerande. FiCom rf, Finnet-förbundet och TeliaSonera anser att marknadsområdet för mobilnät och mobiltjänster är riks-omfattande, och inte kommunvist eller lokalt, bland annat på grund av nätens täckning och prissättning.

TeliaSonera Finland Oyj anser att skyldigheten att tillhandahålla samhälls-
omfattande tjänster är fortfarande onödigt omfattande och gäller sådana kommuner där kunderna har tillgång till anslutningar för en operatör eller två olika operatörer och sådana kommuner där det finns ett kommersiellt utbud av anslutningar.

Dnr 1776/9510/2010

En central utgångspunkt i att utse en operatör för samhällsomfattande tjänster är enligt motiveringen till kommunikationsmarknadslagen bedömning av befintligt konkurrerande utbud. Därför anser Kommunikationsverket att bedömningen av urvalsbehovet förutsätter granskning av konkurrensläget. Kommunikationsverket anser också att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster utan ålagda skyldigheter inom ett visst område kan anses vara tillräckligt endast om man med säkerhet kan påvisa att det är möjligt att varje permanent bostad eller verksamhetsställe har tillgång till tjänsterna. Utbudet anses vara tillräckligt konkurrerande då tjänsterna kan fås av tre olika självständiga tjänsteleverantörer.

Utvärderingsprinciper för urvalsbehov och kriterier som används vid urval av operatör för samhällsomfattande tjänster

TeliaSonera Finland Oyj har hos Högsta förvaltningsdomstolen anfört besvär över Kommunikationsverkets beslut om samhällsomfattande tjänster som avser rösttjänster och internettjänster. I besvären, som är fortfarande under behandling, har TeliaSonera sagt att Kommunikationsverkets bedömningskriterier strider mot kommunikationsmarknadslagen och EU-direktiv.

TeliaSonera Finland Oyj anser att beaktandet av tjänsteföretag i tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster inom ett visst område endast om företaget har kunder inom området i fråga, baserar sig på felaktigt tankesätt och opålitliga uppgifter. En tjänsteoperatör kan, utan extra kostnader, leverera till exempel ett SIM-kort till en kund som finns på ett område där tjänsteoperatören inte tidigare har haft kunder. Enligt TeliaSonera har man i praktiken hamnat till "kriteriet för tre nät" som Kommunikationsverket tidigare har tillämpat. TeliaSonera anser dessutom att kommunikationsmarknadslagen inte förutsätter att samma operatör för samhällsomfattande tjänster bör bjuda ut tjänster till konsument- och företagskunder. De ekonomiska kriterierna är enligt TeliaSonera för stränga och de utesluter företag som verkligen konkurrerar på marknaden.

Kommunikationsverkets åsikt är att tillgången till rösttjänster inte kan anses vara tillräcklig för en tjänsteleverantör och ett område, om företaget inte alls har kunder inom området i fråga. Bedömningen baserar sig på teleföretagens uppgifter om sina kunder. Vid bedömningen av urvalsbehovet har en förutsättning varit att det finns minst ett heltäckande (100 %) nät med minst tre tjänsteleverantörer som uppfyller bedömningskriterierna. I princip skulle "kriteriet för tre nät" orsaka ett mer omfattande urvalsbehov.

Vid bedömningen av huruvida utbudet av samhällsomfattande tjänster är tillräckligt ska man undersöka tjänsteleverantörers förmåga att tillhandahålla alla stadigvarande bostäder och verksamhetsställen för företag och sammanslutningar rösttjänster. Kontinuerlig tillgång till tjänsterna har också en central betydelse för användarna. Teleföretagets lönsamhet och soliditet är enligt Kommunikationsverkets uppfattning väsentliga utgångspunkter vid bedömningen av huruvida ett teleföretag kan vara en operatör för samhällsomfattande tjänster.

TeliaSonera Finland Oyj anser att kravet på användarnas faktiska möjlighet att få tjänster (klagomål som myndigheterna behandlat och teleföretagens förfaringssätt, teleföretagens avtalsvillkor samt anslutningens prissättning och leveranstid) bör endast gälla en produkt som den utsedda operatören har. Också FiCom rf och Finnet-förbundet tycker att ovan nämnda frågor bör betraktas endast i urvalsfasen av en operatör för samhällsomfattande tjänster.

Dnr 1776/9510/2010

ter. FiComs uppfattning är att granskningen av prisens, villkorens och leveranstidens skälighet vid bedömningen av urvalsbehovet inte överensstämmer med 60 c § 1 och 4 mom. i kommunikationsmarknadslagen och därför ska kriteriet för tillgång tas bort från promemorian.

FiCom anser att tillgången inte bör betraktas i samband med bedömningen av urvalsbehovet, då det nästan alltid är fråga om bedömningen av enskilda fall. TeliaSoneras åsikt är att Kommunikationsverkets bedömning utgår från att alla teleföretags alla kommersiella produkter på förhand bör uppfylla de särskilda kraven på samhällsomfattande tjänster.

Åsikten som ges i utlåtandena är delvis felaktig. I allmänhet är det inte en förutsättning att produkter och tjänster som teleföretagen tillhandahåller ska ha sådana egenskaper som nämns i denna promemoria. Vid bedömningen av urvalsbehovet granskas hur tjänster som tillhandahålls uppfyller kriterierna för samhällsomfattande tjänster. I fråga om teleföretagens avtalsvillkor har Kommunikationsverket ansett att det räcker om minst ett teleföretag som tillhandahåller rösttjänster inom området uppfyller kriterierna. I fråga om prissättning och leveranstid anses det tillräckligt att varje tjänsteleverantör har minst en anslutning som uppfyller bedömningskriterierna.

Digita Ab:s @450-nät har inte beaktats vid urvalsbedömningen, eftersom ingen av tjänsteleverantörerna har sagt att den tillhandahåller rösttjänster i detta nät och Digita har anmält att företaget kommer att ge upp affärsverksamheten i nätet i nära framtid. Det finns dock inte någon slutlig uppgift om nätets fortsättning. Kommunikationsministeriet förutsätter att Digita agerar på ett ansvarsfullt sätt även om det säger upp koncessionen. Teliasonera Finland Oyj anser att skälen inte är tillräckliga för att lämna Digita utanför bedömningen och att lösningen strider mot kommunikationsmarknadslagen och Kommunikationsverkets egna ställningstaganden. Huruvida en utsedd operatör tillhandahåller rösttjänster är irrelevant i samband med skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, anser TeliaSonera.

I Digita Ab:s @450-nät erbjuds enligt Kommunikationsverkets uppgifter inte några rösttjänster som uppfyller kraven på samhällsomfattande tjänster. Det är ensam en tillräcklig orsak för att inte beakta Digitas nät vid bedömningen av tillgången till samhällsomfattande tjänster. En ytterligare grund är att @450-nätet har en osäker framtid, som beror på Digitas anmälan om att ge upp affärsverksamheten i nätet.

TeliaSonera anser att kriterierna för urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster, som använts i beslutsutkastet, inte är riktiga och jämlika så som avses i lag. Det är omotiverat att utesluta alla tjänsteoperatörer som inte är beroende av nätoperatörerna, eftersom tillgången till tjänsteoperatörernas tjänster fullkomligt motsvarar de tjänster som nätoperatörernas egna tjänsteoperatörer har.

TeliaSoneras åsikt är felaktig i detta hänseende. Tjänsteoperatörer som tillhandahåller rösttjänster har inte uteslutits, utan de har beaktats likvärdigt med de övriga operatörerna vid urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster. Det företag utses som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Enligt TeliaSonera har alla kommuner i Finland haft minst ett kommunikationsnät som täcker 99,5 % av kommunen och även de övriga nätens täckning har varit över 90 %. Därför är skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster obehövt omfattande.

Dnr 1776/9510/2010

Förfarandet som iakttas vid urval av operatörer för samhällsomfattande tjänster baserar sig på uppgifter om kommunikationsnätens täckning som teleföretagen har lämnat till Kommunikationsverket. TeliaSoneras påstående om nätens täckningsområden stämmer inte på basis av uppgifterna. Vid bedömningen av urvalsbehovet har Kommunikationsverket ansett att ett nät är tillräckligt täckande, om det är möjligt att bjuda ut rösttjänster till alla stadigvarande bostäder och verksamhetsställen inom området, dvs. nätet täcker 100 % av befolkningen.

Enligt TeliaSonera är urvalskriteriet som beskriver nätens täckning för ungefärligt. Dessutom är bedömningskriteriet som beaktar bredbandsnät i strid med med utelämnandet av Digitas @450-nät.

Kommunikationsverket har till motiveringspromemorian preciserat de bedömningskriterier som använts vid processen när operatörer för samhällsomfattande tjänster utses. Flera teleföretag har informerat att de tillhandahåller VoIP-tjänster i fasta och trådlösa bredbandsnät (i regel i företagets eget nät). Inget av teleföretagen har sagt att de tillhandahåller rösttjänster i Digitas @450-nät.

I fråga om kriterier som används vid urval av operatörer hänvisar FiCom till sina tidigare utlåtanden i synnerhet vad gäller ekonomiska och funktionella förutsättningar och frivillighet.

Enligt kommunikationsmarknadslagen ska det företag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster utses till operatör för samhällsomfattande tjänster. Kommunikationsverkets uppfattning är att villigheten därför inte kan betonas i förhållande till teleföretagens förutsättningar. Kommunikationsverket framhäver att en bedömning som baserar sig på bokslutsuppgifterna inte i någon fas av förfarandet är det primära eller enda kriteriet för urval. Man har framför allt betonat jämförelsen mellan teleföretagens kommunikationsnät som enligt Kommunikationsverkets uppfattning är det bästa sättet att vid urvalet betona de extra kostnader som skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster medför.

Prepaid-abonnemang

Vad gäller avtalsbaserade prepaid-abonnemang hänvisar FiCom till sitt tidigare utlåtande om icke-överskådliga slut på samtalstid. Teleföretagen har spärrtjänster även för dessa abonnemang. FiCom anser att utelämnande av prepaid-abonnemang utanför samhällsomfattande tjänster minskar slutanvändarens valfrihet.

Konsumentverket understöder Kommunikationsverkets åsikt om att prepaid-abonnemangen inte uppfyller de krav som i lagen uppställs för samhällsomfattande tjänster som tillhandahålls i form av telefonitjänster. Konsumentverket fäster även särskild uppmärksamhet vid att prepaid-abonnemang har specialvillkor och betalnings sättet avviker från det vanliga.

Kommunikationsverket anser att de avtalsbaserade prepaid-abonnemangen i princip uppfyller kraven på samhällsomfattande tjänster, och det därför är möjligt att genomföra en anslutning inom samhällsomfattande tjänster också som ett prepaid-abonnemang. De avtalsbaserade abonnemang som för tillfället finns på marknaden uppfyller dock inte kraven på anslutningar inom samhällsomfattande tjänster. Om förbindelsen plötsligt stängs är användarens skydd vid dessa anslutningar nämligen sämre än vid anslutningar som faktureras i efterhand.

Dnr 1776/9510/2010

BILAGA 1. UNDANTAG FRÅN DEN KOMMUNSPECIFIKA BEDÖMNINGEN AV BEHOVET ATT UTSE OPERATÖRER FÖR SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

Beträffande kommunen **Alajärvi** granskas läget separat för Lehtimäki kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Lehtimäki kommun, och för det övriga området i kommunen Alajärvi.

Beträffande kommunen **Huittinen** granskas läget separat för Vampula kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Vampula kommun, och för det övriga området i kommunen Huittinen.

Beträffande kommunen **Tavastehus** granskas läget separat för Lammi kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Lammi kommun, och för det övriga området i kommunen Tavastehus.

Beträffande kommunen **Joensuu** granskas läget separat för Eno kommundel och Pyhäselkä kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Eno och Pyhäselkä kommuner, samt för Kiihtelysvaara kommundel och Tuupovaara kommundel, vilka fram till 31.12.2004 utgjorde Kiihtelysvaara och Tuupovaara kommuner, och för det övriga området i kommunen Joensuu.

Beträffande kommunen **Jyväskylä** granskas läget separat för Jyväskylä lk kommundel och Korpilahti kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Jyväskylä lk och Korpilahti kommuner, och för det övriga området i kommunen Jyväskylä.

Beträffande kommunen **Jämsä** granskas läget separat för Längelmäki kommundel, som utgörs av det område inom nuvarande Jämsä kommun som fram till 31.12.2006 tillhörde Längelmäki kommun, och för det övriga området i kommunen Jämsä.

Beträffande kommunen **S:t Karins** granskas läget separat för Pikis kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Pikis kommun, och för det övriga området i kommunen S:t Karins.

Beträffande kommunen **Kajana** granskas läget separat för Vuolijoki kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2006 utgjorde Vuolijoki kommun, och för det övriga området i kommunen Kajana.

Beträffande kommunen **Kalajoki** granskas läget separat för Himango kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2009 utgjorde Himango kommun, och för det övriga området i kommunen Kalajoki.

Beträffande kommunen **Kauhava** granskas läget separat för Alahärmä kommundel, Korteshjärvi kommundel och Ylihärmä kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Alahärmä, Korteshjärvi och Ylihärmä kommuner, och för det övriga området i kommunen Kauhava.

Beträffande kommunen **Kimitoön** granskas läget separat för Dragsfjärds kommundel och Kimito kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Dragsfjärds och Kimito kommuner.

Beträffande kommunen **Karleby** granskas läget separat för Kelviå kommundel, Lochteå kommundel och Ullava kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Kelviå, Lochteå och Ullava kommuner, och för det övriga området i kommunen Karleby.

Beträffande kommunen **Kouvola** granskas läget separat för Jaala kommundel, Kuusankoski kommundel och Valkeala kommundel, vilka fram till

Dnr 1776/9510/2010

31.12.2008 utgjorde Jaala, Kuusankoski och Valkeala kommuner, och för det övriga området i kommunen Kouvola.

Beträffande kommunen **Kurikka** granskas läget separat för Jurva kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Jurva kommun, och för det övriga området i kommunen Kurikka.

Beträffande kommunen **Villmanstrand** granskas läget separat för Joutseno kommunedel och Ylämaa kommunedel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Joutseno och Ylämaa kommuner, och för det övriga området i kommunen Villmanstrand.

Beträffande kommunen **Lovisa** granskas läget separat för Liljendal kommunedel, Pernå kommunedel och Strömfors kommunedel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Liljendal, Pernå och Strömfors kommuner, och för det övriga området i kommunen Lovisa.

Beträffande kommunen **Västaboland** granskas läget separat för Houtskär och Iniö kommunedel, Korpo kommunedel, Nagu kommunedel och Pargas kommunedel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Houtskär, Iniö, Korpo, Nagu och Pargas kommuner.

Beträffande kommunen **S:t Michel** granskas läget separat för Haukivuori kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2006 utgjorde Haukivuori kommun, och för det övriga området i kommunen S:t Michel.

Beträffande kommunen **Nådendal** granskas läget separat för Nådendal och Merimasku kommunedel och Rimito och Velkua kommunedel som fram till 31.12.2008 utgjorde Nådendal, Merimasku, Rimoto och Velkua kommuner.

Beträffande kommunen **Orivesi** granskas läget separat för Längelmäki kommunedel, som utgörs av det område inom nuvarande Orivesi kommun som fram till 31.12.2008 tillhörde Längelmäki kommun, och för det övriga området i kommunen Orivesi.

Beträffande kommunen **Uleåborg** granskas läget separat för Ylikiiminki kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Ylikiiminki kommun, och för det övriga området i kommunen Uleåborg.

Beträffande kommunen **Björneborg** granskas läget separat för Norrmark kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2009 utgjorde Norrmark kommun, och för det övriga området i kommunen Björneborg.

Beträffande kommunen **Raseborg** granskas läget separat för Karis kommunedel, Ekenäs kommunedel och Pojo kommunedel, vilka består av de områden som fram till 31.12.2008 utgjorde Karis, Ekenäs och Pojo kommuner.

Beträffande kommunen **Raumo** granskas läget separat för Lappi kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Lappi kommun, och för det övriga området i kommunen Raumo.

Beträffande kommunen **Rusko** granskas läget separat för Vahto kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Vahto kommun, och för det övriga området i kommunen Rusko.

Beträffande kommunen **Saarijärvi** granskas läget separat för Pylkönmäki kommunedel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Pylkönmäki kommun, och för det övriga området i kommunen Saarijärvi.

Dnr 1776/9510/2010

Beträffande kommunen **Sastamala** granskas läget separat för Vammala och Mouhijärvi kommundel och Äetsä kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Vammala, Mouhijärvi och Äetsä kommuner.

Beträffande kommunen **Seinäjoki** granskas läget separat för Nurmo kommundel och Ylistaro kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Nurmo och Ylistaro kommuner, och för det övriga området i kommunen Seinäjoki.

Beträffande kommunen **Siikalatva** granskas läget separat för Kestilä kommundel, Piippola och Pulkkila kommundel och Rantsila kommundel, vilka fram till 31.12.2008 utgjorde Kestilä, Piippola, Pulkkila och Rantsila kommuner.

Beträffande kommunen **Ylöjärvi** granskas läget separat för Kuru kommundel, som består av det område som fram till 31.12.2008 utgjorde Kuru kommun, och för det övriga området i kommunen Ylöjärvi.